

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25c.

TRĘČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY — 22, 1985

Nr. 100

„Aušra“ Nr. 43(83)

Neleisti žūti tautai!

(Tęsinys)

Visa ši sunki ir beteisė padėtis nejuociomis tautą stumia degeneracijos linkme. Negalėdama laisvai reikšti ir vystyti savo kūrybinių jėgų, veikiama blogų moralinių ir ideologinių įtakų, tauta atsideria pavojuje išsekti, pervargti, pasiduoti apatijai ir išžiuimui. (Latvijoje, kur dėl didelio svetimto nacionalinio elemento antplūdžio susilpnėjęs masinis pačių latvių pasipriešinimas. Tai dar ryškiau Baltarusijoje, Karelijoje ir kitose, jau gerokai rusų „apvirškintose“, tautose.)

Tokio moralinio išsekimo, pirmų degeneracijos žymių jau galima pastebėti ir pas mus. Baisus girtuokliavimas, šeimų irimas, negimusios gyvybės žudymas, dalies jaunimo palaidumas, šunuodegavimas, karjerizmas, dvišaldžiškumas, perdėta baimė ir „atsargumas“ — visa tai daugiausia ilgai besitęsiančios okupacijos vaisiai. Dar nesame visiškai palaužti, sugniuždyti, puolę desperacijon. Dar kuriame, nors ir labai nepalankiose sąlygose, savo kultūrą, giname kalbą ir tradicijas, stengiamės nors kiek išlikti savarankiški ir saviti. Bet drauge matome, kaip į mūsų kalbą braunasi barbarizmai ir net dvikalbiškumas, kaip grubėja, primityvėja mūsų papročiai, kaip greitai nusileidžiam svetimųjų reikalavimams ir įtakai. Laimė, kad kultūrinis ir moralinis atžvilgiu stovime aukščiau už rusus. Priešingų atvejų, ar nekilčių pavojus vėl dangstytis svetimomis plunksnomis, kaip tai kadaise noriai darė tuometinė mūsų inteligentija — bajorija, nujūsi

paskui lenkų kultūrą ir pati sulenkėjusi. Laimė, kad esame religinga tauta, kad turime savo tikėjimo kankinių, kad turime ir galime ginti nelygstamas vertybes, kurios, savo ruožtu, gina ir saugo mus pačius, mūsų dvasinę nepriklausomybę. Esant šitokiai situacijai, mes dar galime kovoti, gintis, nepasiduoti, neprarasti, vilties ir nesuismukti bejėgiais vergais po okupanto kojomis. Šitos kovos akivaizdoje mums ir iškyla klausimas, kuo, kokiais būdais turi pasireikšti mano pareiga tautai, tėvynei?

Kai XVIII a. pabaigoje žuvo Lenkijos valstybė, lenkų patriotai iškėlė šūkį: valstybė žuvo, neleiskim žūti tautai! Neleisti žūti turime pasirinkti dabartinėje situacijoje. Visa tai, kas visą tautą ir kiekvieną mūsų brolių ir seserį stiprina, kas padeda išlikti doru, tvirtu ir savarankišku žmogui — yra gera ir tinkama. Mums dabar labiau nei bet kada reikia tvirtų, šviesių ir mąstančių asmenybių. Asmenybių! Ne išžiuusių ir bailių miniažmogių. Kuo didesnis pavojus, kuo sunkesnė kovą tauta kovoja, tuo daugiau ir tvirtesnių asmenybių jai reikia. Įsivaizduokim tautą, sudarytą iš šviesių asmenybių, ir mes galėsime drąsiai tvirtinti, kad šita tauta nesunaikinama, nenugalima jokiomis jėgomis.

Būti savarankišku žmogui, būti mąstančiu žmogui, būti šviesia ir tvirta asmenybe — šiandien pati pirmoji ir pati svarbiausia mūsų pareiga.

Būti pačiam ir padėti tokiu tapti kitam!

P. Vidinis

Popiežius Jonas Paulius II baigė savo vizitą Belgijoje. Nuotraukoje tikintieji jį sutinka Briuselyje prie Švč. Marijos bažnyčios.

Ruošiasi Jungtinių Tautų jubiliejui

New Yorkas. — Šiais metais Jungtinės Tautos švęs savo 40 metų įsteigimo sukaktį. Sudarytas tarptautinis komitetas, kuris planuoja iškilmingai šią sukaktį paminėti. Data nustatyta — spalio 24.

Komiteto dar vyksta ginčai dėl minėjimo programos ir apimties. Kai kurios Britų tautų bendruomenės ir Trečiojo pasaulio valstybės siūlo nuo spalio 21 iki spalio 24 suorganizuoti valstybių galvų suvažiavimą. Dalyvauti apie 100 prezidentų, karalių ar premjerų. Kiekvienas pasakytų Jungtinėse Tautose neilgesnę kaip 15 minučių kalbą. Tokia „viršūnių viršūnė“ sukeltų pasaulinį susidomėjimą, pakeltų JT prestižą.

Yra ir tokio plano priešininkų, kurie teigia, kad toks pasaulinis vadų suvažiavimas būtų tik „cirkas“. Žmonės visame pasaulyje daug iš tokios sueigos tikėtis ir turėtų nusivilti, kai niekas pasaulyje nepasikeistų. Toks „Babelio bokštas“ labai daug kainuotų, sudarytų organizacinių sunkumų ne tik Jungtinėms Tautoms, bet ypač New Yorko policijai, kuri turėtų visiems svečiams garantuoti saugumą.

Vakarų valstybių siūlymas numato skirti 40 metų sukakties minėjimui visą mėnesį nuo rugsėjo 22, kada atidaroma šių metų Generalinė Asamblėja iki gimtadienio spalio 24 d. Valstybių vadai, kaip jau buvo daroma praityje per Asamblėjos laikotarpį, atvyktų į New Yorką nedidelėmis grupėmis ir pasakytų savo paruoštas kalbas apie JT praeitį ir ateitį.

Rengimo komitete yra nuomonių skirtumų ir dėl sukakties programos ruošiamos deklaracijos. Kai kurie komiteto nariai norėtų įjungti specifines pasaulio problemas, kurių JT dar neišsprendė. Tai būtų Namibijos, Palestinos, Afganistano, Kambodijos, Nikaragvos ir panašios problemos. Kiti rengėjai tvirtina, kad tokių

specifinių klausimų kėlimas tik pabrėžtų JT susiskaldymą, vieningumo stoką. Ginčai dar daugiau šios šventės progą suskaldytų ir taip jau suskilusią organizaciją. Siūlyama pasitenkinti bendrais, filosofiniais pareiškimais apie organizacijos svarbą, jos atliekamus geruosius darbus, pakalbėti apie taiką ir žmonijos viltis.

JT vadovybė jau gavo pranešimus iš 80 valstybių vadų, kurie žada dalyvauti 40 metų įsteigimo metinėse ir pasiryžę pasakyti kalbas. Galimas daiktas, kad JT minėjimo programa pirmą kartą susitiks ir didžiųjų galybių: Amerikos ir Sovietų Sąjungos vadai: prezidentas Reaganas ir gen. sekretorius Gorbačiovas.

Žmogaus teisės

Čekoslovakijoje veikiančių žmogaus teisių gynbos sąjūdis „Charta-77“ paskelbė pareiškimą, kuriame reikalauja, kad valdžia pravestų reikiamas politines ir ekonomines reformas, kurios padėtų pašalinti dabar krašte pasireiškiančias negeroves. Chartos sąjūdis ypatingu būdu reikalauja, kad Čekoslovakijoje būtų pilnai įgyvendinta religinė laisvė ir kad krašto piliečiai nebūtų diskriminuojami dėl jų politinių įsitikinimų. Pareiškimė taip pat pasisakoma prieš branduolinio ginklo dislokavimą Čekoslovakijos teritorijoje, kuriam nepritaria didžioji dauguma krašto gyventojų. Yra iškeliamos įvairios negerovės ekonominiame gyvenime, pabrėžiant, jog krašto ekonominę pažangą trukdo plačiai išsigalėjęs biurokratizmas. Chartos-77 sąjūdis šiuo metu priklauso apie tūkstantį narių, kurie dažnai dėl savo veiklos yra persekiojami ir net suimami. Sąjūdis įsisteigė 1977 m. tikrinimui, kaip Čekoslovakijoje yra vykdomi Helsinkio konferencijos nutarimai žmogaus teisių apsaugojimo srityje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II Briuselyje baigė savo vizitą Belgijoje. Kalbėdamas politinių vadų, diplomatų susirinkime, kuriame dalyvavo ir karalius Baudouin, popiežius pasmerkė tarptautinį terorizmą, ragino tarptautinę visuomenę kovoti prieš teroro veiksmus, kuriuose nukentia visai nekalti žmonės.

— Washington atvyko Honduro prezidentas Roberto Suazo Cordova. Jis prašo didesnės Amerikos karinės ir ekonominės paramos. Kongreso nutarimas neduoti Nikaragvos laisvės kovotojams paramos pastatė Hondurą į kėblia padėtį, nes daug Nikaragvos sukilėlių grupių veikia iš Honduro. Nikaragvos kariuomenė jau yra apšaudžiusi Honduro teritoriją. Hondurui reikia saugumo garantijų.

— JAV prekybos sekretorius Baldrige daugiau dviejų valandų kalbėjosi su sovietų vadu Gorbačiovu ir perdavė jam prezidento Reagano laišką. Derybose su sovietų prekybos ministru Patolicevu JAV delegacija išgirdo, kad sovietams rūpi gauti prekyboje favoritinės valstybės privilegijas. Jos buvo sustabdytos 1974 m., kai sen. Jacksono — kongresmeno Vanniko papildymas prie prekybos įstatymo surišo prekybos lengvatas su sovietų žydų emigracijos palengvinimu. Dabartinėse derybose abi pusės pasisakė už didesnę, abiem pusėm naudingą prekybą, tačiau Maskva pageidavo pirma atstatyti „abipusio pasitikėjimo atmosferą“.

— Beirute vyksta stiprios kovos tarp dviejų musulmonų grupių — palestiniečių ir vietinių šijitų. Šie apsupo tris palestiniečių stovyklas.

Iranas atmetė karo paliaubas

Bagdadas. — Irakas priėmė buvusio Sirijos premjero siūlymą sustabdyti visus karo su Iranu veiksmus per prasidedantį musulmonų Ramadano mėnesį. Musulmonai per visą mėnesį atgailauja ir pasininkauja, užkandami tik saulei nusileidus.

Iranas atmetė karo paliaubas ir paskelbė, kad karas vyks toliau. Praėjusį penktadienį Teherane įvyko retos demonstracijos prieš karą. Iraniečiai automobiliais suvažiavo į miesto centrą ir sustabdė visą judėjimą, atsiliepdami į buvusio Irano premjero Bachtiaro atsišaukimą iš Paryžiaus, kur jis gyveno. Irano žinių agentūra šį automobilistų protestą pavadino vaikišku demonstravimu už savo pamėgtą monarchiją.

Iranan pabėgo dabartinio Irano prezidento Ali Khamenei sesuo. Ji pareiškė spaudos konferencijoje, kad dabartinis Irano valdžia islamo vardu išžudė tūkstančius žmonių, nors islamas tokius žudymus draudžia. Ji papasakojo, kad žuvo 20 jos artimiausių draugų, net geriausias jos brolio prezidento draugas.

Buvęs premjeras Bachtiaras, sužinojęs Paryžiuje, kad jo paraginimas sukėlė tūkstančių demonstrantų ir seštadienį, prašė jų nebežesti demonstracijų ir laukti jo ateities pareiškimų. Jis pasakė, kad nereikėtų rizikuoti gyvybėmis.

Žmonėms — badas, valdžiai — pelnas

Addis Ababa. — Afrikoje žmonės badauja dvidešimtyje valstybių, tačiau didžiausią dėmesį atkreipė Etiopijos padėtis. Šalpos siuntiniai iš įvairių vyriausybių, privačių šalpos organizacijų, iš privačių asmenų daugiausia plaukia į Etiopiją, kurios marksistinė vyriausybė padaro iš savo žmonių kančių nemažą pelną. Objektīvūs stebėtojai mano, kad valdžia iš javų siuntų jau laimėjo 28 mil. dol. labai pageidaujamos

užsienio valiutos. Laivai uostuose už kiekvieną atvežtą javų toną turi sumokėti valdžiai 1260 dol. muitų. Amerikai nupirkti, atvežti ir įvežti vieną toną maisto kainuoja apie 170 dol.

Vienas šalpos darbuotojas Etiopijoje apskaičiavo, kad marksistinis Etiopijos režimas iš badaujančių šalpos uždirba didžiausią savo valstybinių pajamų dalį. Etiopijos valiuta — „Birr'as“ labai dirbtinai iškeltas. Už vieną dolerį mokami du „Birr'ai“. Tas padaro Etiopijos piniginių vienetą aukštesnį už šveicarų franką ar už Vakarų Vokietijos markę.

Pamatę tokius šalpos sunkumus, kai kurie vakariečiai siūlė apėti uostų muitus, laukimą uostuose, ragindami vežti maisto produktų maišus tiesiog į badaujančių stovyklas helikopteriais. Šie paimtų po 14 tonų maišų ir iš laivo nugabentų maistą tiesiog badaujančiams. Tačiau ši siūlyma atmetė Etiopijos valdžia. Sovietų valdžia atsiuntė nemažai sunkvežimių, o su jais sferinių, mechanikų ir pajodovų. Kiekvienas sunkvežimis, o jų vien Addis Ababos aerodrome stovi 300, turi po tris palydovus. Jiems algas ir išlaikymą turi parūpinti Etiopijos valdžia. Be to, sovietų sunkvežimiai, kaip skundžiasi patys etiopiečiai, sunaudoja labai daug kuro. Sakoma, jie padaro keturias mylias su vienu galionu. Todėl vietiniai taip sutvarkė, kad sovietų sunkvežimiai, nuvežę maisto siuntas į numatytą vietovę, turi atgal į Addis Ababą parvežti krovinius iš tos vietovės, vietinių įmonių gaminius ir panašiai. Tas užima daug laiko.

Atsiūsti maistui vežioti sovietų ir Libijos transporto lėktuvai dažniausiai naudojami Eritrėjos ir Tigrėjaus provincijų žmonėms kraustyti iš jų gimtinių kaimų į valdžios tvirtai valdomas teritorijas. Mat, minėtų genčių apylinkėse dar vyksta partizaninis karas prieš komunistinę valdžią. Todėl ji gyventojus iškrausto, kad partizanai negautų vietinių žmonių paramos. Sakoma, kad valdžia jau iškraustė 900,000 žmonių iš minėtų provincijų. Sovietų „Antonovai“ veža tuos kareivius suvartyti keleivius didelėmis masėmis, bet oro spaudimui kontrolės. Todėl, kai lėktuvai grįžta iš kelionės į sostinės aerodromą, juos tenka išplauti vėdinti sruautais. Daugelis sunkių keleivių suserga. Daugelis keliauja sirgdami dizenterija ar cholera. Išplauti ir chemikalais dezinfekuoti lėktuvai vėl reikia paimti naujo žmonių krovinių. Tie lėktuvai neturi laiko vežioti badaujančiams maisto, atsiūsto geraširdžių vakariečių.

Izraelio radikalų grupių protestai

Zeneva. — Pirmadienį Izraelis paleido 1,150 palestiniečių ir kitų politinių kalinių, atsiūdamas už juos tris ir nelaisvę patekusius savo kareivius. Šis pasikeitimas kaliniais sukėlė nemažą triukšmą Izraelyje. Radikalųjų organizacijų veikėjai ypač pyksta dėl to, kad valdžia paleido iš kalėjimų vietinius teroristus, kurie nevyko į Libiją, kaip 394 garsesnieji arabų kovotojai, bet grįžo į Vakarų krantą ar Gazos pakraštį. Pasikeitimo derybose dalyvavo Raudonasis Kryžius ir tarpininkavo buvęs Austrijos kancleris Bruno Kreisky, žydų kilmės arabų draugas.

Vakarų kranto žydų naujakurių sąjunga reikalauja, ir jai pritaria užsienio reikalų ministeris Shamiras, kad valdžia paleistų ne tik arabus teroristus, bet ir izraeliečius, kurie sėdi kalėjime už arabų persekiojimą.

Dešiniųjų grupių pasipiktinimą sukėlė ir tai, kad arabų spauda šį pasikeitimą kaliniais laiko dideliu laimėjimu. Sugrįžę kaliniai žada „testi kovą prieš sionistus“. Izraelio valdžia kaltinama, kad ji sulaužė savo principą „niekad nesiderėti su teroristais“.

Tiems valdžios kritikams nepritaria sugrįžusių trijų Izraelio karių šeimos nariai.

Kubos reakcija į radijo stotį

Miami. — Pradėjus veikti ispanų kalba iš Floridos transliuojančiai Radio Marti stotiai, Kuba griežtai reagojo. Havana paskelbė, kad sustabdomos visos JAV kubiečių kelionės į Kubą, atšaukiamas emigracijos susitarimas su JAV. Buvo sutarta, kad Kuba išleis emigruoti apie 20,000 kubiečių per metus ir priims atgal iš Kubos į Ameriką išleistus 1980 m. nusikaltėlius ir psichinius ligonius, kurių Amerika nepageidauja. Kuba pagrasino, kad bus atšaukti ir lėktuvų grobimo susitarimai. Kuba iki šiol baudavo oro piratus.

Prieš radijo stoties pradedant veiklą, Kuba sutiko priimti atgal 2,746 kubiečius, kurių JAV nepriima. Iki šiol jų buvo grąžinta 201. Iš Kubos naujų emigrantų atvyko tik 127, jų tarpe 11 buvusių politinių Kubos kalinių.

Kubos reaguojimas į radijo stotį buvo piktas. Tai esanti agresija prieš Kubą, kuri norinti santykius su JAV gerinti.

— Nuo katalikų teroristų bombos Šiaurinėje Airijoje žuvo keturi policininkai. Šiomet policija prarado jau 17 narių.

Indijos premjeras atvyko į Maskvą

New Delhi. — Indijos premjeras Rajiv Gandhi atvyko į Sovietų Sąjungą, kur jis viešės penkias dienas. Kai atėmė žuvo jo motina, ilgametė premjerė Indira Gandhi, Vakarų stebėtojai spėjo, kad jis, tapęs valdžios galva, pakeis užsienio politiką ir suartės su Vakarais. Dabar pri pažįstama, kad tokiom viltim nebuvu ir nėra rimto pagrindo.

Tai pirmą naujojo premjero kelionė į užsienį. Reikšminga ir tai, kad tai kelionė į pasirinko Maskvą. Draugystė su Indija yra Kremliaus puoselėjama ir vertinama. Ekonominiai ir prekybos ryšiai yra stiprūs. Rusai vilioja Indiją lengvomis paskolomis, kitomis nuolaidomis. Indija už liejyklas, fabrikus, ginklus gali mokėti ne užsienio valiuta, bet savo rupija. Indijos kariuomenė ginkluota sovietų lėktuvais, tankais ir karo laivais.

Svarbiausia Indijos draugystės priežastis yra Pakistanas, kurį remia JAV. Indija turėjo su Pakistanu jau tris karus, todėl New Delhi vyriausybės visada kritikuoja Amerikos paramą Pakistanui. Indija niekad nepasmerkė sovietų invazijos į Afganistaną. Visada pabrėžiamas Indijos socialistinis kelias ekonominiuose klausimuose.

Premjeras Gandhi Maskvoje pasirašys kelis naujus bendradarbiavimo susitari-

mus, turės pasitarimus su gen. sekretoriumi Gorbačiovu. Jis padės vainiką prie Lenino mauzoliejaus ir dalyvaus ceremonijose, kuriose viena Maskvos aikštė bus pavadinta Indiros Gandhi vardu.

Grįžo Nikaragvos prezidentas Ortega

Managva. — Po 25 dienų užsienioje į Nikaragvą sugrįžo prezidentas Daniel Ortega Saavedra. Jis viešėjo 12 Europos sostinių. Jis pareiškė spaudai, kad Maskvoje jis gavo pažadą, kad sovietai parūpins Nikaragvai apie 85 nuos. jos sunaudojamos naftos. Tai padės pakeisti Nikaragvos priklausomumą nuo Meksikos ir Venecuolos naftos, už kurią reikėdavo mokėti užsienio valiuta. Su Jugoslavija bus palaikomi kultūriniai, švietimo ryšiai, bus bendradarbiuojama moksliniuose, technikos reikaluose. Suomija pažadėjo 10 mil. dol. paramą, Italija padės pastatyti elektros jėgainę.

Ortega pareiškė spaudos konferencijoje, kad visos valstybės, kurias jis aplankė, pritarė Nikaragvos politikai, jos nesusiėdė su blokais, jos pluralizmui ir ekonominiams reformoms. Visos valstybės atmetė Amerikos karinį ir ekonominį spaudimą.

— Beaver kaime, Ohio, įvyko sprogimas nelegalių fajverų fabrikelyje, žuvo 9 žmonės.

KALENDORIUS

Gegužės 22 d.: Kastas, Rita, Julija, Elena, Aldona, Eimantas.

Gegužės 23 d.: Deziderijus, Merkurija, Gertautas, Tautvyda.

ORAS

Saulė teka 5:26, leidžiasi 8:09.

Saulėta, temperatūra dieną 70 l., naktį 55 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

IŠMOKĖTA 250.000 DOLERIŲ!

Metinis Vydūno Jaunimo fondo tarybos susirinkimas įvyko balandžio 29 d., kaip tai yra įsakmiai nurodyta Bylaws. Susirinkimas buvo darbingas, jame buvo priimtos fondo veiklos gairės 1985 metams. Pirmą kartą tarybos nariai rinkosi naujoje Akademiniame Skautų sąjūdžio būstinėje, kuri yra dr. M. Morkūno spaustuovės patalpose. Patalpos jau seniai reikėjo plačios apimties veiklai, taip pat ir sandėlio įvairiems leidiniams. Vydūno Jaunimo fondui finansuojant, Akademiniame Skautų sąjūdžio vadija, „Mūsų Vyčio“ administracija, Akademines skautijos leidynas ir pats Vydūno Jaunimo fondas jau turi nuosavą pastogę.

Posėdį pradėjo Prezidiumo pirmininkas dr. R. Viskanta, atvykęs iš Lafayette, Indiana. R. Dirvonis pakviestas surašyti protokolą. Dalyvavo 11 tarybos narių ir 5 atsiuntę įgaliojimus atstovauti jiems metiniame susirinkime. Ne visada pavyksta Bostone ar Los Angeles gyvenantiems suderinti savo darbus, kad galėtų betarpiai įsijungti į svarstybas.

Trumpą Prezidiumo prasmą padarė jo pirmininkas dr. R. Viskanta. Didžiausias darbo krūvis teko valdybai. Apie 1984 metų atliktus darbus pranešė valdybos pirmininkas Vyt. P. Mikūnas. Pasidžiaugta, kad lietuviškoji visuomenė vis labiau vertina Vydūno Jaunimo fondo darbus. Fondas sulaukia vis daugiau aukų, tačiau pagrindinis pajamų šaltinis ir toliau ateina iš kalėdinių atvirukų. Knygos leidžiamos ir platinamos labai žemomis kainomis, todėl jų platinimas neneša pelno. Pernai išleista Vydūno knyga vokiečių kalboje buvo išsiuntinta visiems Vokietijos universitetams, taip pat ir Austrijos ir Šveicarijos vokiečiai kalbantiesiems universitetams, visai eilei visuomenės veikėjų, rašytojų ir Lietuvos bičiulių. Nebuvo aplenktas ir Kryžiuočių ordenas, kurio muziejus ir raštinė yra Vienoje. Kitą platinimą Vokietijoje labai energingai veda kun. P. Skėrys, jam pasisekė išplatinti arti 150 tos knygos egzempliorių.

Paskolų studijuojantiems išduota mažiau 4,000 dol. sumoje; lituanistikai išmokėta 2780,75 ir įvairios lietuvių jaunimo organizacijos paremtos 3,100 dol. suma; įteikta 500 dol. metinė Vydūno Jaunimo fondo premija lituanistinių vasaros kursų organizatoriui Mindaugui Pleškiui. Įvai-

rioms išlaidoms išmokėta 3,828.96 dol. Didelė šios sumos dalis tenka knygų siuntinėjimui po įvairius kontinentus, nes mokėstis už pašto patarnavimus yra aukštas. Visos šios sumos nedidelės, bet jos yra išmokamos iš kuklių pajamų ir nedidelio kapitalo, kuris daugiausia susideda iš jau paskolintų paskolų. Skolininkams jas gražinus, jos ir vėl yra išmokamos kitiems, prieš tai gerai prašymus apsvačius. Visi jas gavę yra studijuojantys našlaičiai, atsidūrę finansiniuose sunkumuose. Tik lituanistinės stipendijos teikiamos lengviau, kad daugiau jaunuolių patobulintų savo lietuvių kalbos žinias. Panašiu tikslu buvo suorganizuoti vasaros visuomeninio darbo kursai, kuriuose 4 jaunuoliai mokėsi įvairių organizacinių darbų. Šie kursai truko 6 savaites, jų dalyviams buvo mokamas kuklus valandinis atlyginimas po 3.25-3.50 dol. Buvo mėginama jaunuolių sudominti lietuviško darbo problemomis ir pamazū įtraukti į lietuviškų darbų dirvonus. Kursuose be jokio atlyginimo dirbo 9 lektorai, kurie savo brangų laiką paaukojo mūsų atžalynui. Kursai visais atžvilgiais pavyko, jie bus vykdomi ir šiais metais kiek kitokioje programoje. Ieškomi mecenatai šioms darbams paremti.

Metinę finansinę apyskaitą pateikė valdybos pirmininkas V.R. Garbonkus. Iš labai kruopščiai paruošto pranešimo paaiškėjo, kad skolų pernai buvo atmokėta 9,612.45 dol. iš įvairių asmenų buvo gauta 6,921.19 dol. aukų, o atvirukai davė 10,627.91 dol. pajamų. Taigi, paskolų gražinimas vyksta gerai, kas užtikrina fondo tolesnę egzistavimą.

Visus susirinkimo dalyvius, manau, kad ir šio pranešimo skaitytojus nustebins tai, kad Vydūno Jaunimo fondas iš kuklių pajamų jau išmokėjo 250,888.35 (ketvirtį milijono dolerių). Malonu tai patirti steigėjams ir gausiems rėmėjams, kad vertėjo dirbti ir aukotis. Jau yra įrodyta, kad Vydūno Jaunimo fondas yra reta išimtis lietuviškų fondų tarpe. Atrodo, kad toks ir liks nors darbo plotai ir didėja. Dar šiais metais yra suplanuota išleisti istoriko K.R. Jurgėlos „History of the Lithuanian Nation“ 2-ąją papildytą ir iki šių dienų pratęstą istoriją, gausiai iliustruotą spalvotomis reprodukcijomis ir net senoviškais žemėlapiams. Autorius intensyviai dirba ir netrukus įteiks rankraštį. Šios istorijos laukia

Gyva prekyba vyksta Montrealio skautų ir skaučių Kaziuko mugėje.

lietuviai ir kitataučiai jau nuo 1948 metų, kada išėjo jos pirmoji laida. Baigiami paruošimai monografijų rašytojo A. Merklio naujai knygai „Vydūnas — žmogus ir kūrėjas“. Tai bus gausiai iliustruota stambi knyga pilnesniu Vydūno nušvietimui. Planuojama nauja, trečia sutrumpinta laida išleisti R. Spalio „Gatvės berniuko nuotykius“.

Lituanistikai bus kreipiamas įprastinis ypatingas dėmesys: ateinančių semestrų kiekvienam Illinois universitete studijuojantiems lituanistikai bus primokama po 50 dol. Prie Kento universiteto studijuojantiems ir toliau bus duodamos stipendijos. Jomis iki šiol pasinaudojo jau 40 lietuvių studentų.

Metinė premija ir toliau bus skiriama jaunesnio amžiaus lietuviams. Iki šiol jos buvo įteiktos 10 asmenų. Daugelis jų labai gražiai darbuojasi lietuviškoje veikloje, mene, muzikoje, lituanistikoje.

Šiems ir kitiems mažesniems darbams įvykdyti reikės išmokėti 43,788 dol. Tikimės, kad visuomenė šiuos sumanymus parems savo įnašais. Yra gauti du didesni pažadai stambesniems sumoms. Tai nepaprastai palengvintų darbus ir ateities planus. Vydūno Jaunimo Fondas ne tik remia jaunimo darbus, bet ir pats atlieka eilę svarbių reikšmingų darbų visai visuomenei. Pažymėtinas A. Šapokas Lietuvos istorijos išleidimas, kurio nesimė kitos pajėgesnės organizacijos.

Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė K. Ječius. Rasta, kad atskaitomybės knygos yra vedamos labai tvarkingai. Valdybos išdėtinimui V.R. Garbonkui buvo pareikšta padėka. Metinė atskaitomybės apyskaita buvo vienbalsiai patvirtinta. Susirinkimo dalyviai kėlė klausimus buvusių ir būsimųjų darbų reikalais. Visi jie buvo išsiaiškinti ir pritarė naujų darbų vykdymui. Kiek abejota, ar pasiseks suteikti pakankamai lėšų šių metų planui įgyvendinimui. Paliekama pasitikėjimas rėmėjais, kurie sumanytiems darbams irgi pritarė. Niekam nekilo abejonių dėl jų reikalingumo.

Savo kadenciją taryboje baigė D. Eidukienė, J. Dainauskas, R. Kulikauskas, Vyt. P. Mikūnas ir G. Remienė. Visi jie buvo perrinkti naujam terminui, išskyrus E. Kulikauską, pareiškusį norą taryboje nedalyvauti. Tam jis pateikė savo prašymą. Vietoj jo buvo išrinktas Ged. Lešky, taip pat iš Los Angeles. Dabartinę fondo tarybą sudaro: J. Dainauskas, R. Dirvonis, D. Eidukienė, dr. J. Gimbutas, V.R. Garbonkus, K. Ječius, E. Korzonas, D. Korzonienė, G. Lešky, R. Lukienė, Vyt. P. Mikūnas, dr. T. Remeikis, G. Remienė, dr. V. Vasaitienė, E. Vilkas, dr. R. Viskanta, teisės patarėja R. Skorubskaitė-Tamošiūnienė, įgaliotinis Illinois valstijai

JŪRŲ SKAUTININKŲ-KIŲ DEMESIUI

Laikinoji jūrų skautininkų, „Grandies“ vadija sudaryta Chicagoje. Vadijon jėina: jvs Aldona Gasnerienė, js Bronė Stravinskienė, jvs Algirdas Aglinskas, js Antanas Levanas ir js Leopoldas Kupcikevičius.

Laikinoji vadija iki šių metų rudens turės paruošti „Grandies“ nuostatus, veiklos planą, suregistruoti galimai daugiau jūrų skautininkų-kių.

Tradicinis jūrų skautų ir skaučių renginys „Puota jūros dugne“ įvyks lapkričio 9 d. Jaunimo centre.

Visos jūrų skautininkės ir j. skautininkai kviečiami įsijungti į bendrą „Grandies“ darbą, kad galėtume padėti mūsų jaunimui, remti bei skatinti jūrų skautų-čių veiklą, puoselėjant lietuviško jūrinio skautavimo idėją ir tradicijas. Dėl informacijų kreiptis į nurodytus vadijos narius, es arba telefonuojant js L. Kupcikevičiui — 434-9766 darbo laiku, ar 476-3875 vakarais.

R. Merkys. Tarybos prezidiumo sudaro dr. R. Viskanta pirmininkas, G. Remienė — pirm. pavaduotoja ir R. Dirvonis sekretorius. Prezidiumas buvo perrinktas kitiems metams. Fondo valdyba taip pat baigė savo kadenciją ir atsistatydino. Fondo valdybą sudarė: Vyt. P. Mikūnas — pirmininkas, D. Korzonienė — pirm. pavaduotoja, V.R. Garbonkus — izdininkas. J. Variakojienė — sekretorė, K. Ambutas — reikalų vedėjas. Per 19 metų fondo valdybai pirmininkavo Vyt. P. Mikūnas. Po pasitarimo jis ir vėl buvo išrinktas 3 metų terminui, paliekant jam teisę sudaryti naują valdybą. Naujoji valdyba netrukus pradės darbą ir ji bus pristatyta prezidiumui patvirtinti.

Toliau sekė naujų sumanymų aptarimas. E. Korzonas kėlė mintį išleisti įvairių progų sveikinimų korteles. Jos turėtų būti lietuviško turinio, daugumoje be užrašo. Tokių kortelių daugelis pasigenda, ne tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

Fondas turi daugelio metų patirtį korteles leidžiant. Vertėtų lietuviškai visuomenei pasitarnauti. Buvo aptarta Lietuvos iliustracinio žemėlapio leidimas, kad galėtume parodyti jaunuomenei Lietuvą įdomesniems spalvomis, iliustracijomis. Buvo ir daugiau sumanymų, kuriuos reikėjo trumpinti. Pirmadienio vakaras nėra patogus ilgoms diskusijoms.

Metinis posėdis buvo baigtas gražiomis vaišėmis, rūpestingai paruoštomis G. Remienės. Už tai visi tarybos nariai gražiai dėkojo. Prie vaišinimo jungėsi ir dr. R. Viskanta, atžymėdamas Vydūno Jaunimo Fondo išmokėtą pirmą ketvirtį milijono dolerių. Džiaugtis tuo buvo verta, nes tai buvo pasiekta kietu darbu.

AUKOJO MAŠINŲ FONDUI

Chicagoje lankydamosi Atlanta rajono vadeivė j.s. Genutė Treinienė, per „Skautybės kelią“, savo ir savo vyro v.s. Apolinaro Treinio vardu „Draugo“ naujų mašinų pirkimo fondui paaukojo 25 dol. Šiomis dienomis, Hartfordo „Geležinio vilko“ būrelio skautai vyčiai per v.s. Juozą Beniūną tam pačiam reikalui prisuntė 20 dol. auką. Būtų gerai, kad ir kiti, pagal savo išteklius, paremtų šį vaju. „Draugas“ straipsniais, nuotraukomis, net vedamaisiais skaitytojus informuoja apie lietuviškos skautybės veiklą; jau 25 metai kaip eina savitinis „Skautybės Kelias“, taip svarbus skautiškas skvyrus nūdienė informacijai ir skautijos istorijai. Būtų gerai, kad ir mes parodytume daugiau dėmesio ir vertintume dienraščio mums rodomą palankumą.

DEŠIMTMETIS LIETUVIŠKIOS SKAUTYBĖS FONDUI

Jei sakysime, kad nepastebimai prabėga metai — LS Fondas tai gali tikrai palūdyti, nes šių metų rugpjūčio 30 d. yra jo dešimtmečio sukaktis! Be didelių išsikių pradėję darbą, steigėjai sąžiningai, kruopščiai ir pastoviai jį tęsė. Jei po penkių metų jie galėjo džiaugtis žingsnio tvirtumu, tai dabar LS Fondas jau yra traktuojamas kaip ori ir vis stiprėjanti institucija.

Jei būtų galima daryti kokį nors užmetimą — tai tik dėl to, kad per nelyg tyliai dirbtai LS Fondo sąvoka nėra pakankamai išryškinta mūsų pačių tarpe. O čia — jau turėtų prasidėti mūsų talka! Turime geriausią progą pristatyti LS Fondą ir jo sukaktį vienuose, išaiškinti jo reikšmę ir svarbą, įsijungti ir įjungti visas seses į LS Fondo ugdymą bei propagavimą.

Jau eilė metų, kai esame remiamos LS Fondo ir kuo stipresnis jo pagrindas, tuo didesnis parama Skautijai. Visos turėtume prisidėti prie LS Fondo augimo, nes tai yra užsitikrinamas pastovios paramos skautiška veiklai. Už įžvalgumą, ryžtą, ištvermę ir darbą sveikiname LS Fondo darbuotojus. Padėka ir pagalba jo įkūrėjui v.s. Antanui Saulaičiui, ilgamečiui pirmuminkui v.s. Česlovui Kiliuliui ir visam jo kolektyvui!

„AUŠROS VARTŲ“ TUNTO SUEIGA

Baigiant sueigų patalpose sezoną, „Aušros Vartų“ tunto sueiga įvyks sekmadienį birželio 2 d. Jaunimo centre. Visos narės prašomos pasižymėti šį įvykį savo kalendoriuose ir sueigoje būtinai dalyvauti.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-181000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių atžymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. ANTON RUDOKAS kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDŲS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplestusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDŲS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-4; penkt. 10-12. 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies Ligos
6132 S. Kedzie Ave. Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. L. VAS SEIBUTIS
INKŲ PŪSLĖS
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63 Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 648-554

Edmundas Vižnys, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kaziuko mugėje kalba Montrealio „Neringos“ tunto tūntininkė ps. Asta Staškevičienė. Greta dešinėje — LSS Vyriausia skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė.

ATSKLEIDŽIA PASLAPTIS

Nemaža sensacija buvusi Jungt. Tautų gen. sekretoriaus pavaduotojo, Gromyko patarėjo Arkady Ševčenko pabėgimas į vakarų pasaulį ir jo atneštą informaciją išspausdinimas knygoje „Breaking with Moscow“, kuri yra pasidariusi viena iš labiausiai perkamų knygų JAV-se. Ševčenko turėjo progos bendrauti su Maskvos viršininkais ir jo atviras pasipasakojimas yra vertas platesnio dėmesio. Jį atgrasė sovietinių viršūnių veidmainiavimas ir sugedimas, jį sužavėjo vakarų pasaulyje turima laisvė mąstyti, kalbėti, rašyti, kaip širdis ir sąžinės liepia. Jį atstūmė sovietinis agresyvumas, kaip jis rašo: „Aš stebėjau plečiamą anksčiau neregėtą militarinę jėgą, aiškiai prašokančią gynybos reikalus, tą darant Sovietų žmonių gerovės sąskaiton. Aš girdėjau ciniskus juokus, išryškinančius jų norą užgniaužti laisvę savo sąjungininkų tarpe“ — pasakoja Ševčenko.

Jis įsitikino, kad „dievybė prieš kurią lenkiasi Kremlius valdovai, tai jų siekimas valdžios ir didžiausio patenkimo asmeniškųjų poreikių, jų aukštosios klasės privilegijos“. Jis piktinasi, kaip Maskvos raudonųjų didžiųjų vaikams yra be jokios konkurencijos atviros durys į aukštąsias mokyklas. Mums įdomus dar jo pasipasakojimas, kad jo žmona Lina buvo iš šeimos, turėjusios ir lietuviško kraujo. Deja, jam pabėgus, ji žuvo. Ševčenko įtaria, kad mirė nuo KGB rankos. Jos šeimos nariai pasakojo apie bolševikų terorą Lietuvoje.

Apie Maskvos siekimus Ševčenko skelbia: „Aš aiškiai mačiau Sovietų vadų apietus siekti valdžios“. Jis pabrėžia, kaip Sovietų Sąjungos žmonės, įtraukti į Jungtinių Tautų veiklą, verčiami visų pirma tarnauti Maskvai, dėl to rašo jis, „kiekvienas sovietinis pilietis, kuris priima Jungt. Tautų priesaiką, yra priverstas daryti kreivą, šventvagišką priesaiką“. Tie sovietiniai žmonės, dirbdami Jungt. Tautose, naudojami kiekviena proga įjungti sovietinę medžiagą, nepaisant kiek ji yra teisinga.

Ševčenko vadina KGB žiauriausia organizacija pasaulyje. Jos veikimas pasaulyje daug platesnis, negu visų vakarų valstybių žvalgybų veikimas. Ypač KGB agentų gausiausia įspodinta į Jungt. Tautas. Ševčenkos liudijimu, vienoje sovietinėje grupėje, tarnaujančioje Jungt. Tautose, iš 28 žmonių, net 27 buvo KGB žmonės. Jis pasakoja apie KGB dalinius, kurių uždavinys žudyti politinius priešus. Ševčenko liudija: „Sovietų Sąjunga treniruoja teroristus savo viduje ir užsieniuose, kad griautų pastovią tvarką tautose, ypač plečiant neramumus Trečiajame pasaulyje“.

Ševčenko manoma, kad atominio karo Sovietų Sąjunga nepradės. Tai būtų pražūtis ir jai pačiai, tačiau Maskva veiks tais vadinamais išlaisvinimo karais, organizuodama sukilimus, tarpusavias kovas ir sovietinės kontrolės įtvirtinimą įvairiose kryptuose. Maskva plečia ginklų gamybą, kuri dabar sovietuose jau pasidarė didžiausia pasaulyje. „Į ginklų pramonę dolerių investavimas Sovietų Sąjungoje toli prašoka Amerikos ginklavimąsi“, — tvirtina Ševčenko. Kariškai stiprinamasi, praruošdama didelę ir atominių ginklų jėgą, Maskva tą panaudos kaip politinę priemonę — grasinimais siekti, kad nusilenktų jos siekimams. Ševčenko liudija, kaip Maskva plečia cheminių ir biologinių ginklų gamybą.

Ševčenko manoma, kad atominio karo Sovietų Sąjunga nepradės. Tai būtų pražūtis ir jai pačiai, tačiau Maskva veiks tais vadinamais išlaisvinimo karais, organizuodama sukilimus, tarpusavias kovas ir sovietinės

Norėtusi dar kartą paskatinti Specialių investigacijų įstaigą OSI susipažinti su šia Ševčenkos knyga. Jis savo knygos 288 psl. pabrėžia, kad „gąsdinimai, kyšiai, papirkimai, melavimas — yra tai pastovios priemonės, kuriomis naudojasi KGB, savo vyriausybės laiminama“. Štai ko vertas OSI įstaigos bendradarbiavimas su sovietinėmis įstaigomis, su KGB.

„Breaking with Moscow“ yra daugiau Sovietų politinio gyvenimo istorija paskutiniame laikotarpyje, bet Ševčenko drąsiai atskleidžia Maskvos klastas, imperialistinius siekius, apgaule, prievartą. Jis mato daug supuvimo net ir aukštuosiuose Sovietų pareigūnuose, tačiau iš kitos pusės — neskelbia greito Sovietų sistemos žlugimo, nes rusų tauta ir kiti pavergtieji pajėgia pakelti daug skriaudų, sunkenybių, išnaudojimo, neturėdami galimybės engėjus nušluoti.

Ką savo atsiminimuose skelbia Ševčenko, tą patvirtina ir dabarties įvykiai. Jų gausiai turime ne tik iš Lietuvos pogrindžio spaudos, bet ir iš kitų pavergtų tautų periodikos. Ypač gausiai faktus skelbia ukrainiečių gerai radaguojamais savaitraščiais „The Ukrainian Weekly“. Jis primena Maskvos 12-ka metų kalėti nuteistą poetę Iryną Ratušynską. Jos vyras kreipėsi į Europos parlamentą, primindamas, kad Mordovijos moterų kalėjimuose laikoma Ratušynska yra nusilpusi, kankinama inkstų ligos, o neturi nei reikiamų drabužių, nei mediciniškos pagalbos. Kijeve gyvenantis jos vyras primena, kad ji buvo nuteista už penkis eilėraščius, kurie „yra taip toli nuo politikos, kaip Tėve mūsų“.

Ukrainietis Mykola Horbal, žmogaus teisių gynėjas, nuteistas aštuoneriems metams į vergų darbo lagerius ir dar trejus metus ištrėmimo, atlikus kalėjimo bausmę. Nuteistas tris dienas trūkusiame teisme 1985 m. balandžio 8-10 d. Jis yra muzikologas ir poetas. Sovietai kimba, kad jo rašiniai buvo spausdinti vakaruose. Jis siekė emigruoti į vakarus, bet negavo leidimo ir įsijungė į Helsinko grupę Kijeve. Dar prieš areštą jis buvo sumuštas ir kalėjimuose tiek išankintas, kaip niekada anksčiau. Jo svainis Pavlo Stokotelnų protestuodamas prieš jo areštą, net dvylika dienų badavo priešais Jungtinių Tautų būstinę New Yorke.

Kodėl OSI ir panašios įstaigos taip uoliai kovoja su jau seniai mirusiu nacizmu, o užmerkia akis prieš dabarties genocidą.

Juoz. Pr.

DISINFORMACIJA VAKARUOSE

Terminas disinformacija pasidarė populiarus gana neseniai. Su tipišku amerikiečiųku naivumu jau dešimtmečiais yra kartojama, kad sovietų jautrumas vakarų politikai yra vien baimė dėl savo krašto saugumo ir reakcija į mūsų kėslus. Kokius kėslus? Kokius kraštus mes per šį pokarinį laikotarpį užėmėme? Todėl įdomu susipažinti su šia naujai atrasta sovietų metodika kvailinti vakarų pasauli.

Naujai pasirodžiusi knyga „Dezinformatia“ (autor. R. H. Shultz ir Roy Godson), acsiū Dievui, jau susilaukė atgarsio ir šiame krašte. Kaip yra amerikiečiams pristatoma disinformacija? Tai sovietų pastangos paveikti čionykštę visuomenę protestuoti prieš dabartinę konservatyvią ir „militaristinę“ laikyseną sovietų atžviltigū, ypač jautresniuose politikai visuomenės sluoksniuose — studentijoje, akademių eilėse, liberalų rateliuose. Sovietų žodžiais, jų užpakalinė veikla turi apimti keletą sferų: viešą ir slaptą propagandą, demonstracijų organizavimą, steigimą grupių, prisidengiančių netikrais vardais (taikos sąjūdžio ir t.t.), suradimu palankių jų politikai žmonių įtakingose vietose, ir, pgaliau, visišku faktų falsifikavimu.

Visa tai turėtų apimti sritis, kurios neprieinamos nei per oficialius pasitarimus, nei diplomatinis spaudimus. Pradžioje to uždavinio paskirtis buvo sėti nepasitikėjimo ir nepasitenkinimo sėklą tarp amerikiečių ir europiečių visuomenių, kuriose per demokratijos procesą tauta turi balsą valdžios nutarimų daryme. Pas sovietus, kaip žinome, jų visuomenės nuomonė neturi jokios įtakos valdžios nutarimuose. (Čia dar galiu įterpti pastabą iš savo patirties valdiškose aukštesnėse mokyklose, kad mano mokiniai niekad nebuvo girdę to fakto, jog sovietų balsavimuose dalyvauja tik viena partija su savo parinktais kandidatais. Taigi dirva disinformacijai gana palanki.)

Sovietai gana anksti susirūpino įkūrimu vakarų kraštuose satelininių grupių, kurios užsėdėtų patrauklius taikos sūkius paremtus vardus, bet kurių vadovybėje būtų seni komunistai, tačiau kurios visaisip stengtųsi palaikyti neutralią reputaciją. Pvz. Pasaulio taikos sąjūdis, kurios ilgalais vadas Chandra yra Indijos komunistų partijos senas narys, kovojęs prieš NATO, skleidė gandus apie bacilų karą Korėjoje, Vietnamo karą, neutrono bombą ir euromisilus. Štai kodėl šios gražios organizacijos niekad nekritikavo sovietų. Dabar jau

pusė yra laisva, bet pasyvi, o kita totalitarinė, bet veržli, tai arba konfliktas, arba pasidavimas yra vieninteliai pasirinkimai.

Leškokim plyšių ir mes. Štai per Baltų Lygos politinį savaitgalį girdėjome buvusio Latvijos ukrainiečio, aukšto KGB pareigūno, dabar perbėgėlio ir čia dirbančio disinformacijos dešifravimo darbu, pareiškimus, kaip techniškai jis pats vadovavo tokiai veiklai, įspraudamas į vakarų spaudą savo straiptus ir pasirašydamas netikrais Amerikos piliečių vardais, kaip išnaudodavo kiekvieną progą sukelti nesantaiką mūsų emigrantų grupėse. Rašykime spaudai ir mes, informuokime valdžios žmones. Pats neseniausias tokios disinformacijos pavyzdys, tai televizijos stoties NBC žiniose arogantiškas ir neatšakingas pareiškimas, kad Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — SS daliniai būvę daug žiauresni už vokiečius žydų naikintime, — kai tuo tarpu Lietuva tokių SS dalinių niekad neturėjo. Taigi ir ši žinia be jokio patikrinimo paimta tiesiogiai iš KGB pateiktos informacijos. Gėda amerikiečių žinių agentūrai! O mes visi turime masiniai ir tai reaguoti laiškais. Tik tokiu būdu prisidėsime prie klaidingos informacijos iš ten viešo išsklaido.

Įtakingų asmenų užangažavimas sovietų naudai irgi atnešė gerų rezultatų. Neseniai buvo atidengti ir paprašyti išsinešdinti tokie veiksniai Olandijoje, Portugalijoje ir Danijoje. Netikrų dokumentų padirbimai vėl išryškėjo, suradus Amerikos skandalingą ir kompromituojantį vadovėlių kariškiams, kuriame jie buvo raginami šnipinėti ir bandyti nuversti valdžias svetimuose kraštuose, arba vėl per spaudą dažnai pateikiant įtartingą medžiagą, kad CIA buvo įvelta priešsovietiniame pasireiškime ar žudynėse. Taip pat buvo iššifruota padirbta telegrama graikų parlamentui, kad Amerika stovi ne graikų, o turkų pusėje, buvo paskelbtas suklastotas dokumentas prieš olimpinis žaidimus, neva tai nuo Ku Klux Klano, gąsdinąs juoduosius atletus. Nors tokie popieriai galutinai ir buvo išaiškinti, jie be abejonės darė įtaką žmonių galvose, kad gal kartais ne sovietai, o amerikiečiai yra didieji taikos priešai. Taip galvojančių apstu net protaujančiuose sluoksniuose. Dažnai atrodame, kad tikėdami ir demokratiją čia namie, žmonės išsireiškia, kad tie dalykai nebūtinai reikalingi kitiems, ypač Rytų Europoje, kur eventualiai atsidarytų tokios patrauklios rinkos ekspozitū.

Atrodytų, kad šios galvosenos pakaitimui reikalingos pastangos dviejuose frontuose. Pirmas, kad vakarų demokratija visad priklausys nuo besičiurkiančių visuomenės nuotaukų ir kitų realybių laisvų rinkimų kraštuose, todėl kiekvienas sovietų elgesio užlogytymas kenkia ne tiek tolimų kraštų, kiek šio krašto ateičiai. Reikalinga visuomenės auklėjime kreipti didesnę dėmesį į faktus, neleidžiant jių vietą stoti intelektualinėms svajonėms, ir nurodant, kad kai mūsų vadų linija yra daugiausia reguliuojanti ir norinti išlaikyti status quo, Maskvos linija yra revoliucinė tiek idėjinėse, tiek karinėse strategijose baruose. Mes ginamės, o jie puola, ieškodami kiekvieno plyšio išnaudoti tiek žmonių naivumą, tiek asmenišką gerovės primatą. Antras, greit ateis laikas apsiprešti, ar išlaikymas status quo yra tikrai pageidautinas net ir iš amerikinės galvosenos taško. Viena ar kita filosofinė kryptis turės pralaimėti, nes kai vienas pasaulio

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Dievo paveikslą ir panašumą“ (Prad. 1,26-27). Tas žmogaus orumas šiandien yra išjuoktas ir paniekintas įvairių priespaudos — kultūrinės, politinės, rasinės, socialinės ir ekonominės priespaudos — apraiškų, kurios dažnai jungiasi į vieną visumą.

Išlaisvinimo troškimas negali nerasti plataus ir broliško atgarsio krikščioniškoje širdyje ir krikščioniškoje dvasioje... Išsilaisvinimo troškimas siejasi su pagrindi- no Senojo ir Naujojo Testamento tema. Dievas yra pripažįstamas kaip Išlaisvinotojas. Jėzus Kristus yra solidarus žmogui kiekvienoje nelaimėje, kiekviename sielvarste jis yra su žmogumi. Tie, kurie kenčia ar yra persekiojami, yra identifikuojami, sutapatinami su Kristumi.

Tikrojo išlaisvinimo nepamainomas pagrindas yra tiesa apie Jėzų Kristų, žmoni- jos Atpirkėją, tiesa apie Bažnyčią, tiesa apie žmogų ir jo orumą. Visi tie, kurie nuoširdžiai trokšta tikro savo brolių išlaisvinimo, turi giliai susimąstyti vieno labai ryškaus mūsų laikų fakto akivaizdoje. Milijonai mūsų bendraamžių teisėtai trokšta atgauti tas pagrindines laisves, kurias iš jų yra atėmę totalitariniai ir bedieviški režimai. Valdžią jie paėmė revoliucijos ir prievartos keliu kaip tik tautos išlaisvinimo vardan. Negalima užmerkti

Dievo paveikslą ir panašumą“ (Prad. 1,26-27). Tas žmogaus orumas šiandien yra išjuoktas ir paniekintas įvairių priespaudos — kultūrinės, politinės, rasinės, socialinės ir ekonominės priespaudos — apraiškų, kurios dažnai jungiasi į vieną visumą. Reikia, kad krikščionys, tikėjimo šviesoje pasiryžę pilnai gyventi savo krikščioniškąjį gyvenimą, įsipareigotų kovoti už teisingumą, laisvę ir žmogaus orumą, už savo beturčių, priespaudą kenčiančių ir persekiojamų brolių meilę. Šiandien labiau negu bet kada Bažnyčia smerkia piktnaudžiavimą, neteisingumą, pasikėsinimus prieš laisvę visur, kur jie bevyktų ir kas būtų jų autoriai.

ŽMOGAUS IR TAUTŲ IŠLAISVINIMAS

Jėzus Kristus Evangelija yra laisvės naujiena ir išlaisvinimo jėga. Šią esminę tiesą pastaraisiais metais teologai tyrinėjo su atnaujintu dėmesiu, kuris atveria daug žadančių akiračių.

Šitas išlaisvinimas pirmiausia ir svarbiausia yra išlaisvinimas iš nuodėmės, kuri yra įsišaknijusi žmoguje. Jo tikslas yra Dievo vaikų laisvė, kaip dieviškosios malonės dovana. Iš jo kaip logiška išvada išplaukia išlaisvinimas iš daugelio kitų vergijų, kurios gali būti kultūrinio ekonominio, socialinio ir politinio pobūdžio. Visos šios vergijos galutinai kyla iš nuodėmės. Jos yra kliūtys, kurios neleidžia žmonėms gyventi taip, kaip reikalauja jų žmogiškasis orumas.

Stiprus, beveik nenugalimas tautų veržimasis į išsilaisvinimą yra vienas iš pagrindinių laiko tyrinėtų, kurį Bažnyčia turi tyrinėti ir aiškinti Evangelijos šviesoje. Toks veržimasis išreiškia tikrą, nors dar neapibrėžtą, žmogaus orumo nuovoką, žmogaus, kuris yra sukurtas „pagal

Kuršių marios. Prieškarinė nuotrauka

Dievo paveikslą ir panašumą“ (Prad. 1,26-27). Tas žmogaus orumas šiandien yra išjuoktas ir paniekintas įvairių priespaudos — kultūrinės, politinės, rasinės, socialinės ir ekonominės priespaudos — apraiškų, kurios dažnai jungiasi į vieną visumą. Reikia, kad krikščionys, tikėjimo šviesoje pasiryžę pilnai gyventi savo krikščioniškąjį gyvenimą, įsipareigotų kovoti už teisingumą, laisvę ir žmogaus orumą, už savo beturčių, priespaudą kenčiančių ir persekiojamų brolių meilę. Šiandien labiau negu bet kada Bažnyčia smerkia piktnaudžiavimą, neteisingumą, pasikėsinimus prieš laisvę visur, kur jie bevyktų ir kas būtų jų autoriai.

(V.K.)

DRAUGYSTĖ

Draugavimo saknys yra pačioje žmogaus prigimtyje. Nuo senų laikų yra žinoma, kad žmogus yra socialinė būtybė, t.y., kad jis iš prigimties yra linkęs į bendravimą su kitais žmonėmis, kad bendravimas yra jo žmogiškosios prigimties dalis. Žmogus pats vienas jaučiasi nesaugiai ir nesmagiai. Būdamas vienas, žmogus jaučiasi vienišas. Kūrėjo išdėstyti žodžiai „negera žmogui vienam būti“ galioja visiems laikams ir visokia amžiaus žmonėms. Viena pačių sunkiausių bausmių yra izoliavimas žmogaus nuo kitų ilgam laikui.

Petras Maldeikis

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

19

O kad lietuvių visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas ir dabar teberieda panašiai į 1956 metų srovę, tai žinia, kad buvo užsiauginta ir tvirtu jaunimo.

Prisiminus Chicago lietuvių vyrų choro „Vytiš“ pasukimą į operinį kelią ir vėliau sekusį Chicago lietuvių operos gimimą, gera proga išryškinti tai, kad vyrų choras, dar prieš pasirinkdamas G. Verdi „Rigoletto“ savo operinio kelio pradžia, jau buvo atkreipęs dėmesį į Brooklyne vargingose sąlygose gyvenantį kompozitorį Viktorą Kazimierą Banaitį, kurs kūrė naują lietuvišką operą „Jūratė“.

Vyčių choro pirmininkas Vytautas Radzius 1955.X.II.5 kreipėsi į kompozitorį pasiteiraudamas, ar nebūtų galima tą operą pastatyti. Kompozitorius laišku atsakė tik po vienerių metų, kuriame jis išdėstė sunkias savo gyvenimo sąlygas ir štai ką pareiškė: „Taigi, ir mano užsimojimo 1956 m. nustatyti galutinį operos suredagavimą pilnai įvykdyti nepavyko...“.

Kompozitorius savo laiške pažymėjo, kad prasmingiau būtų išleisti operos klavyrą, negu vieną kartą ją pastatyti.

Kai Chicago lietuvių choras „Vytiš“ scenos rampon išvedė „Rigoletto“, kompozitorius V. K. Banaitis atsiuntė šiltą sveikinimą ir pasitenkinimą, kad Chicago gali susidaryti palankios sąlygos jo operos klavyro išleidimui. Todėl kompozitorius, dėl dribančių rankų pats negalėdamas atlikti klavyro derbavimo darbo, paprašė 300 dolerių, už kuriuos būtų pasamdytas žmogus klavyrą perrašyti ir tas klavyro egzempliorius perreitu vyrų choro nuosavybėn.

Chicago lietuvių vyrų choro „Vytiš“ dokumentuose štai kas įrašyta: „Valdyba 1957.V.8 atsakė, kad mielai priima kompozitoriaus pasiūlymą ir paskiria 300 dol. klavyro perrašymui. Taigi, jau tada šiam vienetui, iš kurio išaugo mūsų Opera, rūpėjo lietuviškos operos pastatymas, apie tai netrimtuojant spaudoje. Vėliau, kai buvo sužinota kūrėjo sunki ir žiuri padėtis, buvo renkamos aukos solistų, choristų ir meno vadovų tarpe. Klavyras buvo perrašytas ir tas egzempliorius atsidūrė vyrų choro žinioje...“.

Daug vėliau paaiškėjo, kad tų 300 dol. jokiū būdu neužtenka už klavyro perrašymą. Tada 1959.V.20 papildomai dar buvo pasiūsta 300 dol. Tokiu būdu iš viso klavyro perrašymui Vyrų choras įteikė 600 dol. Buvo kreiptasi ir į Kultūros fondą, tačiau iš jo nesulaukta jokios reakcijos.

Kai 1972 metais po daugelio pastangų Chicago lietuvių opera pastatė V. K. Banaitio „Jūratė ir Kastytė“ ir tais pačiais metais išleido pilną tos operos plokštelę, buvo pridėtas ir išsamus dokumentinis

aprašymas apie sunki ir vingiuotą tos operos kelią į jos pasulinę premjerą scenoje.

„Laikas bėgo, bendrinės mūsų organizacijos nesirūpino Banaičio kultūrinio turto, o po rimtų pasitarimų Vyrų chore, meno vadovybėje bei su rėmėjais, Chicagoje, šalia Operos vieneto, buvo sudarytas Banaičio komitetas, kurio tikslas buvo išleisti Banaičio operą... Steigiamasis „Jūratės ir Kastytės“ operos fondo posėdis įvyko 1959.X.25 Marijos ir Antano Rudzių rezidencijoje. Ir šiam komitetui buvo lemta, nors ir po dešimties metų, surinkti reikalingą sumą pinigų ir atspausdinti operą. Komitetas sunkiai dirbo ir su daugelio organizacijų bei paskirų žmonių aukomis atliko didžią kultūrinį darbą, liuksiniai išleisdamas „Jūratė ir Kastytė“. Operos klavyras buvo išleistas 1971 metų vasarą. Komitetą, kuris rūpinosi tais reikalais, sudarė pirmininkė Marija Rudienė, vicepirmininkai — dr. Vytautas Tauras, inž. Jonas Jurkūnas, muz. Aleksandras Kučiūnas, sekretorius Vytautas Radzius, protokolų sekretorė sol. Prudencija Bičkienė, izdininkas sol. Stasys Baras, spaudos reikalų vadovas Vladas Būtelis ir nariai — muz. Alice Stephens, inž. Kazys Oželis ir muz. Jonas Zdanis...“.

Taigi ir pirmosios išsivijioje pastatytos naujos lietuviškos operos ištakos siekia istorinius 1955-56 metus — naujogo lietuvių siekijus renesanso laisvę tarpai.

(Šios dalies pabaiga)

Piktos antikomunistinės demonstracijos Philadelphijoje

Balandžio 30 suėjo 10 m. nuo komunizmo įsigalėjimo Pietų Vietname ir negarbingo Amerikiečių iš jo pasitraukimo. Ta proga, vietnamiečiams pabėgėliams vadovaujant, Philadelphijoje įvyko gana didelės prieš komunizmą nukreiptos demonstracijos. Prieš precedentą apie jas kalbėti, norėsi benti paviršutiniškai peržvelgti, kodėl amerikiečiai ir ši ilgą, nelaimingą karą įsivėlė ir kokios buvo viso to pasekmės.

Prieš 30 m., sovietams siūlydami Rytų Europoje, didėjo pavoju, kad pietryčių Azija gali užlieti komunizmo banga, besiveržianti iš Kinijos. Šiaurės Vietname įsigalėjus komunizmui, tuometinis prez. Eisenhoweris pranašavo, kad komunistų stebėnais kritus Vietnamui, pietryčių Azijoj esančios valstybės gali subyrėti kaip kortų nameliai. Po to komunizmo banga nušluotų Filipinus, Singapūrą, Malajiją, Indoneziją, o gal ir Australiją bei Naująją Zelandiją. Amerikoje pradėjo stiprėti balsai, reikalaujanti, kad būtų nubrėžta linija ir prie jos sulaukyta komunizmo ekspansija. Ta linija buvo parinkta tarp Šiaurės ir Pietų Vietnamų.

Nežiūrint šio užmojaus, šiauriečiai vis stipriau pradėjo atakuoti pietiečius. Padėtis blogėjo. 1965 m. pradžioje ir Pietų Vietnamą buvo pasiūstas pirmas nedidelis amerikiečių karių dalinys. Jį labai iškilmingai ir nuosirdžiai sutiko vietinės jaunos merginos, pasipušiosios girlandomis. Nuo čia ir prasidėjo vis didesnis amerikiečių įsivėlimas į ilgiausią jų istorijos karą. 1969 m. Pietų Vietname jau buvo 500,000 amerikiečių karių. Tuo metu Vietnamo komunistų vadas Ho Chi minh pranašavo: „Jūs užmušite 10 mūsų vyrų, mes nužudysime vieną jūsų. Pagaliau jūs būsite pirmieji, kurie pavargsite“. Atseit, karą mes vis tiek laimėsime.

Dešimties metų laikotarpyje Vietnamo džiunglėse ir ryžių laukuose kovojo 2,5 milijonų Amerikos jaunų vyrų, iš kurių 58,000 žuvo, 303,000 buvo sužeisti, o 2,500 dingo be žinios. Jų palaikai ir šiandien tebeieškomi Vietname. Pagaliau po didelių komunistų smūgių 1975 m. balandžio 30 Saigone nuo JAV ambasados stogo malūnsparniais buvo išgibenti paskutiniai Amerikos kariai. Tuo metu ambasados sodyboje didelę spūstį, sąmyšį grūmėsi tūkstančiai pietų vietnamiečių, maldaujantys juos evakuoti. Deja, pavojui didėjant jie ten ir liko stovėti. Pirmieji amerikiečiai buvo sutikti su gėlėmis, o paskutiniai išlydėti su gailėsio ašaromis. Tuo buvo baigtas didžios tragedijos, Amerikai kainavusių 140 milijonų dolerių, paskutinis aktas. Joje svarbiausias roles turėjo keturi prezidentai: Eisenhoweris, Kennedis, Johnsonas ir Nixonas. Du respublikonai, du demokratai. Tai buvo abiejų partijų karas.

Sugrįžusieji išvargę, moraliai palaužti kariai daugumos buvo sutikti su paniekos žvilgsniais. Atsirado ir tokie, kurie į juos net spjūdė. Tik 1982 m. Washingtono jiems buvo pastatytas juodo marmuro paminklas, kuriame surašytos visų žuvusių pavardės.

Vietnamo karo audroms jau seniai nutilus, istorikai, politikai, militaristai analizuoja, kodėl Amerika, būdama tokia galinga ekonomiškai ir kariškai, buvo parblokuota. Tam randamos net kelios priežastys. Pirmą, šio krašto vyriausybės per daug varžė Vietname esančių generolų iniciatyvą — neleido laiku smogti ir pačias skaudžiausias komunistams vietas: plačiu mastu įsiveržti į Šiaur. Vietnamą, bombarduoti miestus, susisiekimo mazgus, o

BRONIUS VAŠKAITIS

ypač nutraukti transportą vadinamu Ho chi min keliu, kurio karui reikalingi reikmenys buvo pristatomi iš Šiaurės Vietnamo į pietinį. Tuo būdu šiauriečiai būtų patyrę didelius nuostolius ir būtų buvę priversti derėtis. Vyriausybės galvos įsakinėjo kariškai mažai svarbiuose plentuose likviduoti komunistus partizanų ir bandyti visokiomis gėrybėmis įsigyti ten gyvenančių žmonių palankumą.

Antra, prie karo pralaimėjimo daug prisidėjo ir amerikiečių žurnalistas. Jie visur sekiojo paskui karius, filmavo, jų manymu, nehumanistinius kovotojų veiksmus ir juos sateljū pagalba žinių metu Amerikoje rodė televizijoj arba aprašė spaudoje. Keli pavazdžiai. Demonstravo kaip kariai padegamomis bombomis naikino džiunglėse esančias lūšneles. Tačiau nepaminėjo, kad iš jų buvo apšaudomi ir net nužudomi partizanų ieškotojai. Rodė, kaip amerikiečiai meta granatas į komunistų žemėje įruostas slėptuves, napalmu naikina laukų augmeniją. Pasakojo, kad prieš karą demonstruoti išėjo net Saigone esantieji civiliai Amerikos tarnautojai. Vėliau paaiškėjo, kad tokie būta tik dvylika, iš kelių tūkstančių ten esančių. Tokie ir panašūs pavyzdžiai buvo pretekstas visokiems gaivalams gatvėse pradėti demonstracijas. Vėliau prie jų jungėsi liberalai ir šiaip žmonės, žurnalistų įtikinti, kad įsivėlimas ir Vietnamo karą buvo Amerikos didelė klaida, kad ten esantieji kariai yra tarsi nuo narkotikų apsvaigę žudikai. Tuo ir buvo sudaryta bloga opinija apie kovotojus, norinčius Piet. Vietnamą išgelbėti nuo komunistinės vergijos. Jauni vyrai, norėdami išvengti karinės tarnybos, pradėjo bėgti į Kanadą. Vėliau dezertyrus prez. Carteris amnestavo, turbūt užmiršęs, kad už juos Vietname galvas paguldė kiti jauni žmonės.

Po Pietų Vietnamo netrukus krito Laosas ir Kambodija. Kai kurie analistai galvoja, kad karas buvo pralaimėtas ne Indokininioje, bet čia Amerikoje. Ar bent kiek išsipildė Eisenhowerio pranašystė, sunku pasakyti. Jei komunistams nebūtų nuleista nemažai kraujo, galimas daiktas, kad jie savo hegemoniją ir būtų išplėtę anksčiau sakytuose kraštuose. Taigi jauni amerikiečiai savo kraujo auka galbūt ir išgelbėjo milijonų žmonių gyvybes. Juk vien tik Kambodijoj, valdžią paėmę, komunistai nužudė nuo 1,5 iki 3 milijonų savo tautiečių.

Karą pralaimėjus, iš pietryčių Azijos visokiomis priemonėmis, kartais labai pavojingomis, masiškai pradėjo bėgti žmonės. Šia proga norisi pakartoti vieno vietnamiečio pasakytus žodžius: „Kinai mus valdė tūkstančių metų, bet mes nebėgome. Prancūzai mus valdė šimtą metų, bet mes nebėgome. Amerikiečiai mus apibėrė napalmu, bombomis, bet mes nebėgome. Bet kai komunistai įsigalėjo, mes turėjome bėgti“. 1975 m. nuo komunistinio teroro iš Piet. Vietnamo, Kambodijos, Laoso pabėgo 1,4 milijonai žmonių. Iš jų 700,000 prieglaudą rado JAV. bėse.

Demonstracijos

Balandžio 27 d. 10 v.r., saulutei maloniai šildant, minia, susidedanti iš apie tūkstančių žmonių, su tautinėmis vėliavomis bei plakatais tvarkingai žygiavo nuo Meno muziejaus miesto rotušės link. Bendri nuo komunistų patirti skauduliai ir jų suvedė net dviejų kontinentu žmones — Azijos ir Eu-

ropos. Minioje matėsi vietnamiečiai (jų buvo daugiausia), kambodiečiai, laosiečiai, tibetiečiai, afganistaniečiai, kinai, lietuviai, latviai, estai, lenkai, albanai, vengrai, ukrainiečiai, kalmukai ir kt.

Plakatuose buvo įrašyti įvairūs antikomunistiniai šūkiai: We are united to fight communism, Moscow out of Vietnam, We condemn Moscow's murders in Afghanistan" ir t.t. Gražiai mūsų „Vakarinės“ tautinių šokių grupės paruoštuose plakatuose šūkiai skambėjo: Communism extinguished our freedom 1940, Freedom for Lithuania, Communism kills freedom. Dera pastebėti, kad iš pabaltiečių lietuvių grupė buvo didžiausia. Minioje, ypač kambodiečių grupėje, girdėjosi pikti ir garsūs antikomunistinių šūkių skandavimai bei patriotinės dainos. Tuo buvo atkreiptas praėivių dėmesys.

Pasiekus miesto rotušę, kiekvienos tautos atstovas ilgesnėje ar trumpesnėje kalboje išsakė nuo komunizmo teroro patirtus skausmus. Ilgiausiai kalbėjo vietnamietis. Jis apgalvestavo, kad Vietname pralaimėtas Amerikos karas buvo pirmas jos istorijoj, kad daug šio krašto jaunų žmonių, prarado jam gyvybes. Dar ir dabar JAV yra žmonių, manančių, kad įsitraukimas į šį karą buvo didelė klaida ir net nusikaltimas. Psichologiskai tas labai neigiamai veikia ir buvusius karius.

Tęsdamas toliau, pareiškė, kad vietnamiečiai, gindami laisvę ir žmogaus įgimtas teises, dar labiau nukentėjo. Karui pasibaigus, tūkstančiai buvusių Piet. Vietnamo kareivių bei tarnautojų buvo suvaryti į perauklėjimo lagerius ir ten mirė lėta mirtimi. Jų vietoje buvo kišami kiti. Dabartinis Vietnamo užsienio reikalų ministeris yra išsitaręs, kad tuose lageriuose galą gaus 2,5 milijono komunistiniam režimui nepatinkanti vietnamiečių. Pusė milijono yra išvežta į Sibirą sunkiems darbams. Jie turės atidirti sovietams už karo metų Šiaurės Vietnamui duotą paskolą. 18 tūkstančių sovietų karių, kurie, karui pasibaigus, buvo išlaipinti Danango uoste, dar tebėra Vietname. Cam Ranh jlankeje leista sovietams iširuoti karinę bazę. Jauni vyrai siunčiami į Kambodiją žudyti to krašto žmonių. Prosovietines ir prokiniškas frakcijas naikina viena kita. Krašte didėja nepasitenkinimas komunistiniu režimu. Reikalavo, kad sovietų kariniai daliniai tuojau būtų atitraukti iš krašto, į kuriuos jie yra įsibrovę.

Emerginga Afganistano kalbėtoja pareiškė, kad penkerių metų tarpe rusai, naudodami chemikalus, ligas sukeliančias bakterijas, modernius ginklus, nužudė šimtus tūkstančių nekaltų afganistanų ir tos tautos laisvės kovotojų. Keturi milijonai, t.y. apie trečdalis visos tautos, baisaus teroro įbauginti, paliko gimtuosius namus ir pasitraukė į kitus kraštus, daugiausia į Pakistaną. Rusai laukuose degina javus, kaimuose trobesius, užnuodija šulinius. Trūksta maisto, aprangos, vaistų, pastogės. Nežiūrint visų nepretiklių, laisvės kovotojai paprastais ginklais, o kartais ir lazdomis bei akmenimis puola moderniais ginklais aprūpintą sovietų armiją. Tūkstančiai jos karių jau yra užmušti. Dar daugiau žus ateityje. Greitu laiku Afganistanas virs didžiausiu rusų kapinynu už Sovietų Sąjungos ribų. Jei Afganistanas susilauks reikiamos militarinės ir ekonominės paramos, kova bus laimėta. Dažnai kalbėtoja šaukė: „Mirtis sovietiniams įsibrovėliams! Tegyvuoja laisvė!

BOSTONO ŽINIOS

ELENOS VASYLIŪNIENĖS PARODA

Gegužės 13 d. Cambridge viešojoje bibliotekoje įvyko Elenos Vasyliūniene dailės darbų parodos atidarymas. Čia nebuvo jokių atidarymo kalbų, o tik atsigavimui nuo karščio vaisių sultys ir pyragaičiai.

Šioje bibliotekoje jau bene trečią kartą Elena Vasyliūniene turi savo dailės darbų parodėles. Šį kartą ji turėjo išstačiusi bene 18 paveikslų.

Elena Vasyliūniene-Janušaitė yra pedagogė. Ji baigė VDU humanitarinių mokslų fakultetą, 5 metus lankė Kauno konservatoriją. Išeivioje 1945-50 metais mokytojavo Dillingeno lietuvių gimnazijoje. 1950 išvyko į Kolumbiją, o 1954 atvyko į JAV-es. Čia Harvardo universitete dar gilin mokslines studijas. E. Vasyliūniene yra spaudos bendradarbė, Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo pirmininkė. Kai kurios lietuviškos organizacijos vyksta ar mažai viešai pasirodo, Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubas, vadovaujamas E. Vasyliūniene, kas mėnesį rengia susirinkimus, į juos kviečia įvairių sričių paskaitininkus, kasmet surengia Motinos dienos minėjimą, Kalėdinę vakaronę ir kitus renginius.

Visos meno šakos yra žmogui įgimtos. Įvairias formules, skaičiavimus ir kita galima išmokyti, gi mene reikia turėti įgimtą jausmą, kad to jausmo darbus galėtume pa-

Tegyvuoja Afganistanas!" Mūsų kalbėtoja Teresė Gečienė pabrėžė, kad Ukraina neša komunistinį jungą 65 metai, Lietuva, Latvija ir Estija 40, Vietnamas 10, Afganistanas 5. Baigdama sušuko: Viešpatie, kiek dar galėsime pakelti? Kada laisvas pasaulis supras, kad kol bent vienas žmogus yra pavergtas, nė vienas iš mūsų nėra laisvas".

Kardinolas Krol, Philadelphijos arkivyskupas, eitynėse organizatoriams pasiūstame laiške pareiškė, kad jis maldoje jungiasi su protesto dalnyviais ir smerkia komunistinę ideologiją, kuri savo diktūrinėmis užmočiomis pajungia žmones ir institucijas. Demonstracijas filmavo 3 ir 6 televizijos kanalų darbuotojai ir jas parodė vakarinių žinių metu. Eitynės gana platokai (su didžiule nuotrauka) aprašė populiariausias Philadelphijos dienraštis „The Philadelphia Inquirer“.

Emerginga Afganistano kalbėtoja pareiškė, kad penkerių metų tarpe rusai, naudodami chemikalus, ligas sukeliančias bakterijas, modernius ginklus, nužudė šimtus tūkstančių nekaltų afganistanų ir tos tautos laisvės kovotojų. Keturi milijonai, t.y. apie trečdalis visos tautos, baisaus teroro įbauginti, paliko gimtuosius namus ir pasitraukė į kitus kraštus, daugiausia į Pakistaną. Rusai laukuose degina javus, kaimuose trobesius, užnuodija šulinius. Trūksta maisto, aprangos, vaistų, pastogės. Nežiūrint visų nepretiklių, laisvės kovotojai paprastais ginklais, o kartais ir lazdomis bei akmenimis puola moderniais ginklais aprūpintą sovietų armiją. Tūkstančiai jos karių jau yra užmušti. Dar daugiau žus ateityje. Greitu laiku Afganistanas virs didžiausiu rusų kapinynu už Sovietų Sąjungos ribų. Jei Afganistanas susilauks reikiamos militarinės ir ekonominės paramos, kova bus laimėta. Dažnai kalbėtoja šaukė: „Mirtis sovietiniams įsibrovėliams! Tegyvuoja laisvė!

dyti ir kitiems. Elena Vasyliūniene be šakotos savo veiklos, pensininkės dienas pašvenčia darbui su teptuku ir dažais, kad tuo jos darbu ne tik ji pati galėtų pasidžiaugti, bet kad ir kiti pasigrožytų.

Mes norime, kad kitataučiai mus matytų ir girdėtų apie mus — lietuvius. Cambridge biblioteka yra arti Harvardo universiteto. Ją aplanko daug žmonių. Tad ir tokie lietuvaitės darbus jie mato.

Džiugu, kad Elena Vasyliūniene, taip gyvai visur dirbdama, randa laiko piešimui ir tuo savo menu nori pasidalyti su kitais. Sveikinam linkėdami ir toliau energingai visur dirbti ir eiti per gyvenimą paliekant jame savo darbo pėdsakus.

P. Žičkus

IŠ SVETIMOS SPAUDOS

„The Boston Jewish Times“ gegužės 9 d. Susan Bloch rašo apie tris išlikusius gyvus žydus, kurie kalba apie vokiečius. Vienas sakąs: „Kill them all. Look what they did“. Ne, ne, sakąs antrasis: „There were some good Germans. Forget it. Let them live“. Trečias sakąs: „I've got a better idea. Kill them all and say Khaddish for the good ones“.

Kitame straipsnyje Benno Weiser Varon rašo apie holocaust, kaip Europoje niekas nepadėjo žydams. Gi po kelių pirmų dienų vokiečių — sovietų karių prasidėjus, antisemitai lietuviai Kaune nužudė 3,800 žydų, ukrainiečiai Lvove — 7,000, rumunai — 7,000 ir t.t.

Kas gyvenote Kaune, tikrai prisimenate, kad lietuviai žydų nešaudė, ypač toki dideli skaičių rodyti ir mesti kalte lietuviams, tai yra baisus melas. Lietuvoje žydus šaudė patys vokiečiai.

RENGINIAI

LMF Bostono klubo susirinkimas įvyks gegužės 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos direktorių kambaryje.

Baisiojo birželio ir trėmimų minėjimas, kurį rengia LB Bostono apylinkė, įvyks birželio 16 d., sekma dieni. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje tuojau po šv. Mišių. LB Apylinkės valdyba kviečia ir ragina visus lietuvius dalyvauti ir prisiminti tą baisią mūsų tautos tragediją.

Minkų radijo valandėlės gegužinė įvyks rugpjūčio 11 d. Romuvs parke Brocktone. „Laisvės Varpo“ rudens renginys ruošiamas spalio 13 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

1985

LIETUVIŠKAI KALBANTIEMS JAUNUOLIAMS

(nuo 17 metų ir studijuojantiems)

STOVYKLA NERINGOJ

KUR 134 C RFD #4 West Brattleboro VI 05301 (802-254-9819)

birželio 16-29 dd.

KAINA \$80.00 savaitėi

KĄ DARYSIME

Programa apima — krikščioniškumą, — tautiškumą, — charakterio ugdymą. Pirmoji 1984 metų stovyklą dviejų savaitių laikotarpyje, dainavom, paskaitų klausėmės, diskutavom, išskylavom, tautodailės mokėmės, vaizduojam projektavom ir filmavom, vaidinimui statėm, sportavom. Vatikano radijai juostelių įkalbėjim, skaitėm lietuvių klasikų literatūrą — draugavom, valgėm, ir miegojom!

KREIPTIS NERINGA ICC - RT 21 Putnam, CT 06260 (smulkesnėm informacijom)

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

ACCOUNTS RECEIVABLE BOOKKEEPER
Experienced on computerized AR. Must be fast, accurate and responsible. CRT exp. helpful for future installation but not necessary. Must type 50 wpm. Salary commensurate with ability. Full company benefits. Great opportunity for right person. Vicinity 21st & California.
Call Toni 277-6100

PAYMENT PROCESSORS AMERICAN EXPRESS
currently has positions available — Downtown Chicago for (Sat./Sun. 7 am - 4 pm plus 1 weekday) on the 1st, 2nd & 3rd Shifts. Full time is available on the 3rd shift only (midnight to 8:30 am).
Candidates must have experience on a document, checkomatic or similar machine.
Excellent benefits package with potential for advancement. Please call our recruiter.
Tel. - 836-1216

HORIZONTAL BORING MILL OPERATOR AND GENERAL MACHINISTS
Must know how to do own set-up have own tools and have at least 5 years shop experience. Apply in person only. between 6 p.m. and 9 p.m.
E & E Machine & Engineering 14016 S. Indiana Riverdale, Ill.

MISCELLANEOUS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR Saldytuvus
Kreiptis į Hermaną Dečkį Tel. 505-8624 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

10% - 20% - 30% pigiau mokėtis už apmokėjimą nuo vėlavimo ir automobiliu pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street Tel. - GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. - 927-3599
KLAUDIJUS PUMPUTIS

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijal, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1496

VALOME KILAMUS IR BALDUS
Plytelių ir vaškųjame viešų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. - RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lovdais ir pilna apdrauda.
Primaame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. - WA 5-8063

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

PLATINKITE "DRAUGA"

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

NEW ON MARKET
Spotless 4 bdrm. brk. Fin. basment Encl. paneled porch. 2 car brick garage. Priced to sell fast. \$65,600.
Call BILL
Zittel — 792-1716

2 mmal po 4 butus, plus tuščias sklypas. Marquette Parke. Skambinti (angliškai) tel. 476-3470

Palos Hills — By owner. Custom built brick bungalow. 3 bdrms. 1 1/2 baths. Fully finished basement. Air Cond. 2 1/2 car garage. Mid 80's.
Call — 588-7255

Karlov Ave. arti 63-ies parduodamas 2-jų miegamų mūrinis namas, kaip naujas. Galimybė įrengti kamb. viršų. Gerai aplynkė. Tuojau galima užimti \$94,900.
NORTHGATE REALTY
Skambinti (angliškai) 774-3900

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. RACEVICIUS
6529 S. Kohle — 778-2238

ISIGYKITE DABAR

Marijos žemė
(lietuvių poezija)
IR
Aušros žvaigždė
(pasaulinė poezija)

Geriausia marianinė lektūra gegužės mėnesį yra Alfonso Tyruolio parengtos antologijos
Abiejų knygų kaina \$3.00
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Liaudies menas ir kirkas
"Drauge"

Apsilankykite į "Drauge" administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobtė.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

TAU MAMA
Šioje plokštelėje yra įdainuotos dainos, kurias dainavo mūsų tėvai bei seneliai kaip: Vieniša pušelė. Tėvynės žviena. Mama. Aš menu samanotą namelį. Kai einu rytais prie šaltinėlio. Nelidėk mergaitė. Mano tėviškėlė ir kitos. Vilnius Records. Montreal, Canada. Kai na su persiuntimu 11 dol. Užsakymus siųsti "Drauge" adresu.

Peraukite "Drauge". duokite j kitiems pamokalyti.

Kaunas 1930 metais. Automobilų anais laikais jau buvo nemažai ir mūsų laikinojo sostinė.

LAIŠKAS PIETŲ CHICAGOS GYVENTOJAMS

Mieli Draugai ir Kaimynai,

Mes visi buvome išmokyti, kad Dievas padeda tiems, kurie sau padeda. Mes taip pat buvome išmokyti, kad esame savo rolių prižiūrėtojai. Šitos dvi pagrindinės pamokos iš krikščionių tradicijos ir tikybės įkvepia ir veda mūsų organizacijos darbus nuo jos pradžios prieš keuriolika metų.

Tikslingai organizaciniais žodžiais šitai reiškia, kad jūs visuomet siekėte ir palaikėte savo rajono garbingumą ir savarankiškumą per Marquette Parko rajono organizaciją ir per Marquette Parko Namų savininkų draugiją. Taip pat jūs parėmėte ir pasinaudojote darbais sėkmingiausias ir veikliausias organizacijos, kuri su kaimynais Chicago Lawn, Gage Park, West Elsdon ir West Lawn vadina **Southwest Parish and Neighborhood Federacija**.

Southwest federacijos darbas mūsų apylinkėse yra pagarsėjęs ir turi glaudžius ryšius su miesto valdžios pareigūnais ir turės didelę įtaką mūsų gyvenime. Šita nauja jėga ir jos atsakomybė buvo sunkiai laimėta ir federacija to tikrai verta. Ji taipogi gimė iš kovų ir nusivylimų. Jūs šitą faktą tikrai suprantate.

Kai kiti mato suvienytą Marquette Parką, jūs matote jį padalinatą tarp lietuvių ir amerikiečių, katalikų ir nekatalikų. Visi kovojo, kad susivienytų visų gėriui. Kur tie, kurie nesupranta arba yra pikti

ir mato Marquette Parką „integrūtą“? Jūs matote Marquette Parką išgąsdintą darbais ir piktnaudžiavimais iš „panic-peddler“, „block-buster“ ir kitų namų pardavimo biznierių, kurie yra godūs pelno. Drauge su jūsų atitinkamais rūpėčiais, jūsų ekonominiu ir asmenišku saugumu jūsų dilema yra tokia, kurią suprantantis žmogus turi pažinti ir tai pajusti. Šitie žmonės gyvena visoj Chicago pietvakarių apylinkėse. Taip pat mes žinome, kad jūsų noras yra išpildomas mūsų pastangų parėmimu. Šitas supratimas yra išreikštas vienu sakiniu: „Jei krenta Marquette Parkas, krenta visa pietvakarių apylinkė“.

Tuo metu, kai žmonės galvoja tik apie blogus atvejus, kurie apima šitą išsireikšimą, mes visada norime pabrėžti ir sustiprinti gerus dalykus. Marquette Parką gina ir garantuoja Namų apdraudimo programa, pasisekusi kriminalinių blokų priežiūros programa su atnaujinta 63 gatve, kuri aptarnaus jus ir jūsų vaikus.

Ir net dabar, kai mūsų sapnai greitai tampa tikrove, mes vėl žiūrime baimė į akis. Taip, mums labai liūdna, kad mes turime jums pasakyti, jog federacijos gyvybė betarpiškai yra pavojuje. Mūsų išdidi ir šauni federacija tuoj sugrius, nes turi 120,000 dol. skolų.

Kaip toks dalykas galėjo atsitikti? Mes galime ir norime jums atskleisti kiekvieną žings-

nį ir posūkį mūsų organizacijos finansinių sunkumų. Tačiau teisingiausias ir trumpiausias aiškinimas yra šis:

Prieš praėjusius ypač karštus ir neramius mero rinkimus mūsų federacija bandė atsigauti nuo priešlaikinių susidūrimų su valdžios pinigais. Tie, kurie būtų buvę atsargūs per rinkimus, būtų juose nedalyvavę, bet mes gausiai dirbome. Kodėl? Mes žinojome, kad mūsų rajonas neturėjo laukti ketverių metų kitos administracijos, kuri būtų klusnesnė mūsų problemoms, negu Washingtonas. Kad mūsų apylinkė turėtų ateiti, mes turėjome padaryti, kad Washingtonas suprastų mus ir mūsų naudą. Mūsų pasisekimas yra dabar legenda. Bet šito siekdami, mes turėjome kovoti su baime, abejojimu ir kritika iš išorės ir taip pat iš mūsų apylinkės. (Iki šios dienos yra žmonių, kurie galvoja, kad mes turime pamiršti, kad Harold Washingtonas yra miesto galva ir turime jį ignoruoti).

Kad jūsų baimė ir abejonė neaugtų, mes turėjome veikti net prieš greitai augantį deficitą. Iš tikrųjų mes užsitraukėme skolą mūsų apylinkės gyvybės ir ateitį gelbėjimui. Dabar yra laikas tą skolą atmokėti arba valdžia uždarys mums duris.

Gal mes buvome neteisingi, kad neatėjome pas jus anksčiau su mūsų finansinėmis problemomis. Mes tikrai tikėjome, kad darėm tuo metu teisingai. Tačiau jeigu ir visi jūsų draugai ir kaimynai neparems federacijos dabar, nebūs federacijos, kurią jūs galite kritikuoti ir iš kurios jūs galite mokytis. Iš teisybės, Federacijos ateitis

dabar jūsų rankose.

Ateinančiomis dienomis mūsų rėmėjai eis nuo durų iki durų per mūsų rajoną, prašydami, kad kiekviena siema paaukoti po 25 dolerius pagalbėt Federacijai. Šitie žmonės turės tapatybės ir specialų voka. Šeimos, aukodamos 20 dolerių ar daugiau, gaus mūsų naują „Community Gift Certificate Book“, kol jų dar turėsime. Prašome pasitikti juos su šiltesniu auka. Jei pas jus neateis, už savaitės prašome jus skambinti ir paaukoti pinigais, surinktus jūsų bloke.

Mes jau tiek daug esame pasiekę, bet dar lieka daug darbo. Mūsų svarbiausias darbas

suvienyti Marquette Parką ir visus kaimynus. Kaip ir federacija, Greater Southwest Development Corporacija ir 15 Ward Demokratinė organizacija dirba kartu naujoje dvasioje, taip ir turėtų Švenč. M. Marijos Gimimo parapija ir kitos parapijos susijungti su Šv. Adrian parapija ir remti federacijos darbus. Taip pat mes laukiame dienos, kai jūsų Lietuvių Namų savininkų draugija turės savo vietą kartu su kitom aštuoniom rajono organizacijom.

Jei yra noras, yra ir būdas. Prašome tęsti Jūsų pagalbą ir paraginti kitus, kad mūsų kaimynystė būtų apsaugota.

DRAUGAŠ, trečiadienis, 1985 m. gegužės mėn. 22 d. 5

GANAI!

Vakarų kultūros dvasia ilgai dirbo prie minties religiją išaiškinti kaip meno, psichologijos, fiziologijos, ekonomijos ar kitokią mokslo apraišką. Vytautas Bagdanavičius
Mircea Eliade driso pasakyti:

gana. Šiais atviltiais religijos fenomenas nėra išsemiamas. Tais metodais naudojan-tis, pro pirštus išslysta pats pagrindinis religijos momentas, būtent, pati religija.

MIC-

A + A.
GIEDREI SIDRIENEI
netikėtai mirus,

skausmo prislėgtą vyrą, dukras, sū-nus, marčią, anūkus ir gimines nuoširdžiai užjaučia

BRAZDZIŲ ŠEIMA

Mylimam broliui

A + A. ALFONSUI GERDVILIUI
iškeliauvus amžinybėn, seseriai STEFANJAI RUDO-KIENEI reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą.

JIEVA IR VYTAUTAS KASNIŪNAI
JULIJA IR VYTAS KASNIŪNAI, jr.
RASA IR MARIUS KASNIŪNAI

A + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI
iškeliauvus amžinybėn,
mielus Česlovą ir Elenutę nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

EUGENIJA IR BRONIUS BLINSTRUBAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

EUROPA VERTINA REAGANO KELIONĘ

Vakarų Vokietijos spaudos, radijo ir televizijos komentatoriai beveik vienbalsiai pritaria prezidento Reagan apsilankymui Bitburgo kapinėse, kur palaidota 2000 vokiečių, II pasaulinio karo karių, ir 49 Waffen-SS. „Los Angeles Times“ korespondentas pateikia tokius duomenis:

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ ir „Die Welt“, patys didieji Vakarų Vokietijos dienraščiai, davė tokias pagrindines antraštes: „Mes buvome priešai, dabar esame draugai“ ir „Garbingo kilnumo diena — Reagan ir Kohl žvelgia į ateitį“. Vokiečių žinių agentūra DPA paskelbė tokį pareiškimą: „Išskridęs Madridan pirmadienį popiet, Reagan paliko Federalinėje Vokietijos respublikoje labiausiai pozityvų (Amerikos) prezidento ispūdį nuo neužmirštam prezidento Kennedy vizito Berlyne 1961“. Kitas tos pačios žinių agentūros korespondentas, Hans Juergern, sako: „Bitburgo kapinių aplankymu Reagan, patirdamas savo krašte nuostolius, parodė kancleriu (Kohl) draugystę ir vokiečių tautoje sukėlė naują pilno patriotinio jausmą“. Bonnos laikraštis „General Anzeiger“ rašė, kad Reaganas pademonstravo „be patoso taurumą ir sąžiningumą“.

„Ronald Reagan ir Helmut Kohl atsilaikė... Kapų diena virto ateities diena... Vokie-

čių-amerikiečių draugystė laimėjo pergalę“, rašė didelio tiražo dienraštis „Bild Zeitung“.

Prancūzų ir anglų didžiųjų dienraščių komentarai irgi palankūs. „Le Matin“, kairus prancūzų dienraštis, sakė: „Su rimtim ir orumu prezidentas Reaganas vakar įveikė vieną sunkiausių savo prezidentavimo momentų“. „Le Figaro“ rašė: „Reagano kelionės sunkiausioji diena... praėjo geriau negu buvo galima tikėtis“. Britų „The Daily Telegraph“ dienraštis pažymėjo, kad Reaganas „dvim labai jaudinančiomis kalbomis užslopino Bitburgo kapinių lankymo kontroversiją“.

Ispanų media, prieš prezidentui atvykstant į Madridą, akcentavo Reagano reiškiamą susitaikymo dvasią, nors nemaža vietos skyrė demonstracijoms.

Nepalankiai prezidento vizitą kapinėse komentavo šveicarų „La Suisse“ ir norvegų „Dagbladet“.

Zydai žada nedovanoti

Izraelio vadų reakcija kietai nepalanki. Gynybos ministris Yitzhak Rabin, atidengdamas žydų partizanų ir pogrindžio kovotojų paminklą, pasakė: „Sulygindamas žudikus su jų aukomis, prezidentas padarė istorinę klaidą. Už tai jam nedovanos nei kultūringa žmonija, nei žydai“. Ministras pirmininkas

Shimon Peres, pavadinęs Reaganą „tikru draugu“, pridėjo: „Mes jaučiame gilų skausmą dėl padarytos didelės klaidos, lankant Bitburgą“. Buvęs min. pirm. Menachem Begin apsilankymo kapinėse dieną pavadino viena iš liūdniausių dienų žydų tautos istorijoje“.

Buv. gynybos ministeris, ryšium su Beiruto skerdy-nėmis atleistas iš pareigų, Ariel Sharon darbo unijų demonstracijose pasakė, kad Amerikos vadai „deja, nemo-ka atsisipirti nezydam (gentiles)“.

Yossi Sarid, kairiosios opozicijos parlamento narys, protesto mitingė pareiškė, kad vyriausybė Bitburgo vizitą priėmė be protesto, nes tikisi iš Amerikos greitos 1.5 bilijono dolerių pašalpos.

Amerikos žydai, iki paskutinės minutės siekę prezidentą nuo apsilankymo Bitburgo kapinėse sulaikyti, pasuko susitaikymo kryptim. Nathan Perlmutter, nuosaukis „B'nai B'rith“ organizacijos aukštas pareigūnas, jau žiūri į ateitį: „Bitburg yra kaulas žydų bendruomenės gerklėje, bet prieš mus esančios problemos yra tokios pačios ir įvairios, kad vienas klausimas negali tapti visos programos centru“.

Didžiųjų žydų organizacijų primininkų prezidentas Kenneth Bialkin pasuko ta patia kryptimi: „Tai buvo klaida, bet ją pamirškime“.

Mielam

A + A. VLADUI DAUTUI
amžinybėn iškeliauvus, nuoširdžiai užjaučiame velionio našlę Jadzę, vaikus ir visus artimuosius.

BIRUTE PODIENE
LEONIDAS IR PRAURIMĖ RAGAI

Staiga netekus mylimos žmonos ir mamytės

A + A.
Dr. Giedrės Šalčiūtės Sidrienės,

jūs mylimą vyrą DR. RIMĄ, DUKRAS ir SŪNUS ir ypač mano mielą krikščionuką RŪTELĘ ir visus artimuosius didžiam skausme giliai užjaučiame.

MARIJA SABALIAUSKAITE—
KUPRIENE IR ŠEIMA

Jaunystės dienų draugai

EVELINAI KOLUPAILAITTEI-MASIOKIENEI, seserime EUGENJAI ir ANTANINAI su ŠEIMOMIS, mylimai

A + A. MAMYTEI mirus,
reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

KAUNO AUŠROS VARTŲ MERGAICIŲ
GIMNAZIJOS X-TOS LAIDOS A KLASĖ

A + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI
mirus, sūnui Česlovui ir marčiai Elenutei reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

GRAZINA IR VIKTORAS STANULIAI

Brangiai Motinai

A + A. SOFIJAI RUKUIŽIENEI
amžinybėn iškeliauvus,
jūs sūnui Česlovui ir marčiai Elenutei, mūsų nuoširdi ir gili užuojauta.

V. J. GVILDZIAI **J. S. MIKNAICIAI**
J. V. STRIKAI **R. K. KREIVENAI**

A + A. GIREDREI SIDRIENEI
mirus, dr. Rimvydui Sidriui, sūnams, dukroms ir visiems giminėms reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

AUSRA, RASA, IRENA, EDMUNDAS
RAIMUNDAS IR MECYS SILKAIČIAI

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.
Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Iliadės gyventojai dar pridėda 48 ct. valietijos mokesčio.

APLINK MUS

x Vlado Ramojaus „Dienai riedant vakarop“ atkarpoje šiandien baigiame spausdinti. Rytoj pradėsime Henriko Lukasevičiaus nutikimus, pavadintus „Gyvenimas iš linksmosios pusės“.

x Antanas Snieckus, jauniosios kartos lietuvių veikėjas, vienas iš Lapkričio 13 dienos manifestacijos New York'e 1965 organizatorių, kartu su Raymondu Shellow, lietuviškais reikalais besisiojančiu ne lietuvių kilmės amerikiečiu, lankėsi „Draugo“ redakcijoje ir painformavo mus, kad jiedu rengia išsamesnį straipsnį apie Lietuvą National Geographic žurnale ir kokias klūtiš tenka nugalėti, kad tas labai žinomas žurnalas įdėtų objektyvų aprašą, ne iš Maskvos šaltinių paimtą, kaip ne kartą yra padaręs su kitais rašiniais. Jiedu taip pat pradeda rašyti ir platesnės apimties informacinę ir reprezentacinę knygą apie Lietuvą.

x Uniformuoti šauliai ir šaulės, kurie neturi automobilių, gegužės 27 d. 9:30 val. ryte prašomi rinktis prie Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke. Iš čia bus paimti ir nuvežti į Šv. Kazimiero kapines dalyvauti pamaldose 10:30 val. Šauliai-lėš renkasi į kapines ne vėliau kaip 10:00 valandą.

x Putnamo seselių remėjų metinis narių susirinkimas įvyks birželio 2 d. tuoj po 8:00 val. ryto šv. Mišių Gimimo Šv. Mergelės Marijos (Marquette Parko) parapijos salėje. Laikės susirinkimo bus pusryčiai ir kun. Vytauto Bagdanavičiaus paskaita. Dalyvaus ir viešnis iš Putnamo – sesuo Paulė ir sesuo Ignė. Bus galima susimokėti nario mokesčių. Maloniai kviečiami nariai ir svečiai.

x Algirdas Titus Antanaitis, režisierius ir literatūros kritikas, šių metų Poezijos dienoje Chicagoje gegužės 24 d. 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėje pateiks jo parengtą ir su talkininkais atliekamą Antano Baranauko poezijos recitalį, minint 150 metų nuo „Anykščių šilelio“ autoriaus gimimo.

x Kun. dr. V. Rimšelis, Marijonų provinciolas, kilęs iš Vilniaus krašto, ilgesni laiką lankėsi Lenkijoje. Suvalkų trikampyje, kur pravedė lietuviams rekolekcijas. Balfo centro valdybos kviečiamas, gegužės 31 dieną 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje kun. V. Rimšelis papasakos savo kelionės įspūdžius apie Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvių gyvenimą, o taip pat ir apie Lenkiją.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos - pagal susitarimą

x Šiandien, trečiadienį, nuo 11:05 iki 11:30 val. nakties per radijo stotį WTAQ (1300 A. M.) bus perduodamas „gyvas pokalbis“ su Mykolu Drunga įvairiais politiniais klausimais. Pokalbis praves senas lietuvių draugas, programos vedėjas Miller.

x Inž. Jonas Talandis gegužės 16-18 d. Washingtone įvykusiame JAV Tautinių grupių respublikonų atstovų suvažiavime buvo išrinktas tos organizacijos vadovybės I-ju vicepirmininku. Suvažiavime dalyvavo daugiau kaip 600 įvairių tautybių respublikonų atstovų. Suroštuose priešpriečiuose dalyvavo ir JAV prez. R. Reganas.

x Asmenys, sulaukę 60 metų ir senesni, už mažą savanorišką auką šeštadieniais ir sekmadieniais gali gauti šiltesnį priešpiečius (lunch) Multi purpose for the Aging Center, 6117 S. Kedzie Ave. Priešpiečius reikia užsisakyti iš anksto, pirmadieniais, telefonu 476-8700

x Uniformuoti šauliai ir šaulės, kurie neturi automobilių, gegužės 27 d. 9:30 val. ryte prašomi rinktis prie Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke. Iš čia bus paimti ir nuvežti į Šv. Kazimiero kapines dalyvauti pamaldose 10:30 val. Šauliai-lėš renkasi į kapines ne vėliau kaip 10:00 valandą.

x Putnamo seselių remėjų metinis narių susirinkimas įvyks birželio 2 d. tuoj po 8:00 val. ryto šv. Mišių Gimimo Šv. Mergelės Marijos (Marquette Parko) parapijos salėje. Laikės susirinkimo bus pusryčiai ir kun. Vytauto Bagdanavičiaus paskaita. Dalyvaus ir viešnis iš Putnamo – sesuo Paulė ir sesuo Ignė. Bus galima susimokėti nario mokesčių. Maloniai kviečiami nariai ir svečiai.

x Liudas Šimaitis, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bendradarbis, Centru paaugkojo Igno paveikslą. Paveikslas dabar kaba Pedagoginio lituanistikos instituto antro kurso kambaryje. LTSC taryba ir valdyba, o taip pat ir PLI lektorai ir studentai širdingai dėkoja Šimaičiui už jo dosnumą ir paramą.

x ALRK Moterų sąjungos Chicago apskrities kuopų atstovų suvažiavimas bus ateinantį sekmadienį, gegužės 26 d. 1:30 val. p. Šv. Antano parapijos salėje, 1515 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Šeiminių bus Cicero 2-ra kuopa. Visos kuopų atstovės prašomos dalyvauti.

x ATEITININKŲ šeimoms šventė įvyks gegužės 26 dieną Ateitininkų Namuose. 11 valandą pamaldos, po pamaldų fotografavimas kongreso leidiniui, užkandžiai ir susirinkimas kongreso reikalui. Apie dalyvavimą šventėje pranešti iki gegužės 23 d. A. Vadeišienėi tel. 847-5840, M. Tamulionenei tel. 246-5390, K. Pabedinskui tel. 434-0211. (pr.)

x Reikalinga tarnautoja – mašininkė bendram raštinės darbiui. Dirbti pilną laiką. Kreiptis – Mutual Federal Savings – 847-7747. (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padėdame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x Ieškoma moteris, kuri išmegtų bliuskutę iš Lietuvos lininių siūlų. Skambint vakarais tel. 285-0229. (sk.)

x Šv. Jurgio parapijos lietuvių komitetas gegužės 24 d. 7 val. vak. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje rengia iškilmingas gegužines pamaldas. Kviečiami bridportiečiai ir kitų kolonijų lietuviai gausiai į pamaldas atsilankyti.

x Lietuvių Respublikonų federacijos suvažiavime Washingtone gegužės 16 d. ateinančių dvejų metų terminui išrinkta nauja valdyba: Jonas Talandis – pirm., Kazimieras Oksas – I vicepirm., Liucija Mažeikienė – II vicepirm., Jonas Urbanas – III vicepirm., Juozas Šulaitis – įžd. ir Modestas Jakaitis – sek. Suvažiavime dalyvavo daugiau negu 30 atstovų iš įvairių JAV Amer. Lietuvių respublikonų klubų, jų tarpe nemažai jaunimo. Suvažiavimui atsilankė ir pranešimus padarė Baltųjų rūmų atstovas tautybių reikalams Linas Kojelis ir buv. kongreso atstovas Derwinsky.

x Teofilė Vildzius, Chicago, Ill., pratėję „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 17 dol. auką, o savo laiškyje pareiškė, kad „Draugas“ yra labai laukiamas, nors mažai turi laiko, bet paskaito su įdomumu. T. Vildzius turi dvi sergancias sesutes, kurias prižiūri ir jomis rūpinasi.

x Dovas Šaulys, šiuo metu ruošiasi doktoratą iš chemijos, yra žinomas kaip geras istorijos dėstytojas Chicagoje aukštesnėje lituanistikos mokykloje. Lietuvių kilmės jaunimo stovykloje. Dainavoje jis praves lietuvių kalbos pamokas ir supažindins jaunimą su dalele Lietuvos istorijos. Stovykla bus nuo rugpjūčio 11 iki rugp. 18 d.

x Dr. Edvardas Kaminkas, Boston, Mass., Antanas Mingėla, Hamilton, Kanada, buvo atvykę į Chicago, lankėsi „Drauge“, pasirinko įvairių leidinių, o balandžio 27 d. dalyvavo ir Lietuvių operos „Don Carlo“ pastatyme.

x Emilija Kutkienė, Detroit, Mich., kartu su vyru inž. Vytautu buvo atvykę į Chicago, lankėsi „Drauge“, įsigijo naujausių leidinių ir paaugkojo 20 dol. Balandžio 27 d. dalyvavo Lietuvių operos „Don Carlo“ premjeroje. Labai aciū už auką.

x Prelatas F. Bulovas, Maspeth, N.Y., prof. dr. P. Jucaitis, Rocky River, Ohio, savos spaudos paramai atsiuntė po 17 dol. aukų. Nuoširdus aciū.

x Dienraščio leidyklai ir spaustuvei reikalinga gerai mokanti rašyti mašinėlė moteris arba vyras. Patyrimas su kompiuteriais pageidaujamas, bet nebūtinai. Kreiptis „Draugo“ adresu arba telefonu (pr.)

x KASOS, Lietuvių Federacinės Kredito Unijos įstaiga, 8 m. gegužės 27 dieną, pirmadienį, bus uždaryta. (sk.)

x Mirusiųjų prisiminimo iškilmes Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse įvyks pirmadienį, gegužės 27 dieną, prie Steigėjų paminklo, tuojau po šv. Mišių. Susikaupimo programoje dvasiško maldos, pasauliečio žodis, padėjimas vainiko mirusiųjų pagerbimui ir giesmės. Susikaupimo iškilmėse dalyvauja visuomenė, ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė garbes sargyboje. Bendruomenės pasauliečių komitetas ir sklypų savininkų draugija kviečia visus dalyvauti mūsų mirusiųjų prisiminimo iškilmėse. (pr.)

x Šviežios dešros, mūsų gamintos, speciali kaina – \$1.25 svaras, dvi dienas – penktad., gegužės 24 d. ir šeštad., geg. 25 d. Venta Deli atidaryta kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. 2419 W. Lithuanian Plaza Court. Tel. 476-4622. (sk.)

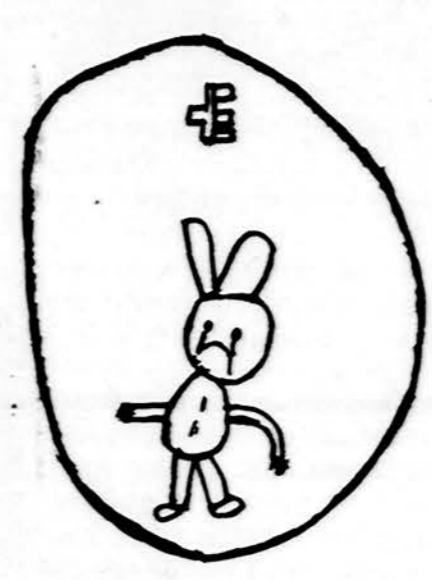
Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Vežynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga PAVASARĮ SUTINKANT

Sveiks, pavasari! Kai kažkur viešėjai, Sode puotą kėlė Rūstūs šiaurės vėjai. Saulės veidą slėpė Debesys, lyg dūmai. Apsnigta palėpė Žvirbliams buvo rūmai. Snaigės šoko, raitės... Plojome pamatę. Jos – žiemužės kraitis Man ir tau, Jūrate. Sveiks, pavasari! Į saulytę šviesia, Gluosnis pumpurėlių, Matėme, jau tiesia.

Velykų zuikis Piešė Marius Vyngantas, Dariaus Girėno lit. m-los mokinius.

VELYKŲ ZUKIS

Vieną kartą buvo zuikis. Jis miegojo per visas Velykas. Išėjo iš urvo per Halloween. Susitiko du berniukus, kurie sakė: „Trick or treat“. Jis padavė jiems kiaušinių ir berniukai nubėgo. Tada zuikis įlindo į urvą ir ten pasiliko iki kitų Velykų.

Marius Vyngantas, Dariaus Girėno lit. m-los mokinius.

VELYKŲ ATOSTOGOS

Per Velykų atostogas važiuoju pas močiutę, kuri gyvena New York'e. Išvažiavome Didžiojo penktadienio rytą maždaug 5 valandą. Važiavome visą dieną, kartais sustodami. Važiavome per Michiganą, Ohio, Pensilvaniją, New Jersey ir tada į New Yorką. Atvykom į New Yorką 8 valandą vakarą.

New York'e išbuvo daugiau kaip savaitę. Šeštadienį mano močiutė mane nuvedė į dėdes Gintaro daržovių ir vaisių krautuvę. Tą vakarą ėjom gulti gana anksti, nes žadėjome važiuoti į Priskelimo šv. Mišias Apreiškimo bažnyčioje. Vytis negalėjo važiuoti – jis buvo dar per mažas. Darius turėjo slogą ir nenorėjo važiuoti. Mamytė bandė Almį prižadinti, bet jis sau saldžiaini miegojo. Tik aš atsikėliau ir išvažiavau su mamyte, tetyte, dėde Kestu ir teta Astra. Daryvavau procesijoje. Grįžė radome krepšelius, po vieną kiekvienam, močiutės bute ir po vieną tetos Astros bute. Kitą dieną važiuoju į Queens Center, į knygų krautuves Manhattan, kur nusipirkom knygų; į muziejų, kur buvo daug paveikslų; pas pažįstamus ir gimines. Žaidėme su draugais. Važiavome į Empire pastatą. Šeštadienį ėjom į lietuvišką mokyklą New York'e. Vakare iš Vermonto atvažiavo mūsų pusbrolis ir puseiserė su dėde ir teta. Anksčiau buvo atvažiavusi kita teta iš šiaurinės Carolinos. Sekmadienį važiuoju į bažnyčią 11 val. ryto. Po pamal-

dų teta Astra buvo suruošusi balių, kuris buvo staigmena močiutei. Pakvietė daug lietuvių ir kai kuriuos amerikiečius. Kai močiutė atvyko į restoraną ir pamatė, kas ten buvo suruošta, ji vos neapalpo. Tas balius buvo mūsų močiutės Elenos Ruzgienės, mokišios 30 metų lietuviškoji mokyklų, pagerbimas. Pavalgėm pietus. Griežėm smulkais visiems svečiams, visi šoko. Pirmadienio rytą maždaug 11 valandą turėjome išvažiuoti. Buvo liūdna. Atostogos buvo geros ir smagios.

Baltija Udrytė, „Židinio“ neakivaizdinės lit. m-los 5 sk. mokinė.

PETRAS

„Viešpatie, aš pasiruošęs kartu su Tavimi eiti į kalėjimą ir į mirtį! – „Petrai, dar gaidžiui šiandikt nepragydyt tris kartus, tu mane išsiginsi!“

To tikrai negalėjau tikėtis. Juk aš Jėzų myliu, Jis yra mano mokytojas, ir jei reikės, su Juo net ant kryžiaus kentėsiu ir mirsiu. Jei galėčiau, Jo visą kančią iškentėčiau. Staiga viskas taip greitai įvyko. Judas, tas plėšikas! Kaip jis galėjo mano Jėzų, mano Brolių išduoti? Kaip jis drįso Jį išdavikiškai pabučiuoti?

Mačiau, kareiviai Jėzų pagrobė. Mano Mokytojas nutarė ramiai eiti. Norėjau Jo kančią, Jo skausmą iškentėti, bet nedrįsau Jį užstoti. Buvau lyg numiręs viduje. Stovėjau nepajudėdamas. Aš bijojau pakliūti į blogi. Turiu vilties, bet nėra visakūniško tikėjimo. Aš galėjau Jėzui padėti, bet kodėl aš bijojau ir likau toks bejėgis? Mačiau, kaip Mokytoja nusivedė. Sekiau – mėginau kaip nors padėti. Sekiau slapstydamasis iš tolo, sekiau tyliai, bijodamas, kad kas mane nepamatytų. Mačiau, kaip Jėzų nusivedė į vyriausiojo kunigo rūmus. Kiemo viduryje susikūrė žmonės ugnį ir susėdo ratu. Atsėdau jų tarpe ir tyliai sėdė-

PAVASARIS

Pavasaris, pavasaris! Pabusk žemę, iš miego! Pavasaris ateina šakelėmis medžių ir mūsų namus. Pavasaris beldžia ir į lauką kviečia visus... Rausvi žiedų pumpurėliai Į saulę šviesias galvas kelia. Ant pievų žalumas jau skleidžias, – Pavasaris pro langus šypsenį jau siunčia. Pavasaris sugrįžo, žibutėm melsvom apsiakaisė. Paukšteliai anksti atsikėlė čilba. Kur pažvelgti – žalia, linksma ir graži, Žydek, pavasari, ilgai ilgai! Vida Brazaitytė, Kr. Donelaičio lit. m-la, VIII kl. mokinė.

VEŽIO ODA

Kitą kartą vėžys pasididžia, kad turi kitą odą ir pradėjo atbulas vaikščioti. Dievas pamatė vėžio puikybę ir liepė jam visą laiką atbulam vaikščioti.

VEŽYS IR ŽUVIS

Kitą kartą vėžys smarkiai suspaudė žuvį, kuri nuo to susirgo. Kitos žuvys vėžį apskundė Dievui, kuris jį nubaudė ir padarė taip, kad vėžys gali tiktai atbulas ir negreitai judėti.

VAIZDUOTĖ

Vienas ryškštuolis, didelis rūkorus, prieš pradėdamas rūkyti cigaretę pergnyba pušialau. Kartą kaimynas jį paklausė, kodėl jis taip daro: – Taip man atrodo, kad surūkav dvi cigaretes.

IŠDIDUMAS

Iš skotų visi juokiasi, kad apie juos yra sukurta labai daug anekdotų. Vienas skotas paklaustas taip atsakė: – Taip ir reikia, anekdotai kuriami tik apie žymius žmones.

GALVOSŪKIO NR. 136 ATSAKYMAS

Viršutinėje išilginėje dalyje skaičiuojant iš kairės į dešinę bus šios kaladėlės: 4-3, 3-3, 3-1, 1-1, 1-4, 4-6, 6-0. Dešinioji skersinė dalis skaitant iš viršaus į apačią turi šiuos skaičius: 0-2, 2-4, 4-4, 4-5, 5-5, 5-1, 1-2. Apatinė išilginė rėmelio dalis skaitant iš dešinės į kairę turi šias kaladėles: 2-3, 3-5, 5-0, 0-3, 3-6, 6-2, 2-2. Kairioji skersinė rėmelio dalis skaitant iš apačios į viršų turi šias kaladėles: 2-5, 5-6, 6-6, 6-1, 1-0, 0-0, 0-4.

GALVOSŪKIO NR. 137 ATSAKYMAS

Patarlė: Daug rankų labai didelę našta pakelia.

GALVOSŪKIO NR. 138 ATSAKYMAS

„Krintančias žvaigždes“ vadiname meteorais. Tai įvairūs dangaus kūnai, kurie patekę į žemės atmosferą nuo oro trynimosi užsidega ir šviečia. Mažesni meteorai suveda nepasiekę žemės paviršiaus, didesni nukrenta į žemę. Sakoma, kad jų kasdien nukrenta tūkstančiai, mes jų nematome, nes žemės paviršiuje yra daug vandens, daugiausia ten ir patenka. Astronomai mano, kad meteorai atsiranda nuo suirusių kometų. Kai kuriose erdvės vietose jų yra didžiuliais kiekiais. Kai žemė keliaudama apie saulę patenka į tokį didelį meteorų būrį, tada matome „meteorų liūtį“. Į tokį gausų meteorų kiekį žemė patenka kas 33 metai. Yra užtikta žemėje ir didelių meteoritų, kurie išmušė didžiules duobes, panašias į ugnikalnių kraterius.

GALVOSŪKIO NR. 139 ATSAKYMAS

Klounas gaus garvežį.

GALVOSŪKIO NR. 140 ATSAKYMAS

Kadangi jis neturėjo dolerio monetos ir penkių centų monetos (nes negalėjo iškeisti 15 c.), tai pas jį buvo 50 centų, 25 centai ir keturi dešimtukai.

NIDA VEITAITĖ

Nida Veitaitė, Bostono lit. m-los 6 sk. mokinė („Švilpukas“).

NIAGAROS KRIOKLIS

Šią vasarą aplankėme Kanadą ir nuvažiavome į Niagarą. Laivu priplaukėme prie krioklio. Ten labai taškosi vanduo. Mes turėjome dėvėti specialius lietpalčius. Buvo labai įdomu. Andrius Prialgauskas, Marquette Parko lit. m-los 4 sk. mokinys („Vytyrelis“).

VAIZDUOTĖ

Vienas ryškštuolis, didelis rūkorus, prieš pradėdamas rūkyti cigaretę pergnyba pušialau. Kartą kaimynas jį paklausė, kodėl jis taip daro: – Taip man atrodo, kad surūkav dvi cigaretes.

IŠDIDUMAS

Iš skotų visi juokiasi, kad apie juos yra sukurta labai daug anekdotų. Vienas skotas paklaustas taip atsakė: – Taip ir reikia, anekdotai kuriami tik apie žymius žmones.

GALVOSŪKIO NR. 136 ATSAKYMAS

Viršutinėje išilginėje dalyje skaičiuojant iš kairės į dešinę bus šios kaladėlės: 4-3, 3-3, 3-1, 1-1, 1-4, 4-6, 6-0. Dešinioji skersinė dalis skaitant iš viršaus į apačią turi šiuos skaičius: 0-2, 2-4, 4-4, 4-5, 5-5, 5-1, 1-2. Apatinė išilginė rėmelio dalis skaitant iš dešinės į kairę turi šias kaladėles: 2-3, 3-5, 5-0, 0-3, 3-6, 6-2, 2-2. Kairioji skersinė rėmelio dalis skaitant iš apačios į viršų turi šias kaladėles: 2-5, 5-6, 6-6, 6-1, 1-0, 0-0, 0-4.

GALVOSŪKIO NR. 137 ATSAKYMAS

Patarlė: Daug rankų labai didelę našta pakelia.

GALVOSŪKIO NR. 138 ATSAKYMAS

„Krintančias žvaigždes“ vadiname meteorais. Tai įvairūs dangaus kūnai, kurie patekę į žemės atmosferą nuo oro trynimosi užsidega ir šviečia. Mažesni meteorai suveda nepasiekę žemės paviršiaus, didesni nukrenta į žemę. Sakoma, kad jų kasdien nukrenta tūkstančiai, mes jų nematome, nes žemės paviršiuje yra daug vandens, daugiausia ten ir patenka. Astronomai mano, kad meteorai atsiranda nuo suirusių kometų. Kai kuriose erdvės vietose jų yra didžiuliais kiekiais. Kai žemė keliaudama apie saulę patenka į tokį didelį meteorų būrį, tada matome „meteorų liūtį“. Į tokį gausų meteorų kiekį žemė patenka kas 33 metai. Yra užtikta žemėje ir didelių meteoritų, kurie išmušė didžiules duobes, panašias į ugnikalnių kraterius.

GALVOSŪKIO NR. 139 ATSAKYMAS

Klounas gaus garvežį.

GALVOSŪKIO NR. 140 ATSAKYMAS

Kadangi jis neturėjo dolerio monetos ir penkių centų monetos (nes negalėjo iškeisti 15 c.), tai pas jį buvo 50 centų, 25 centai ir keturi dešimtukai.

Voverė ir pelė. Voverė pasistatė namelį, o pelė tingėjo. Piešė Leila Saib, Dariaus Girėno lit. m-los mokinė.